

MARCOSPAQ QELDASQAN EVANGELIO

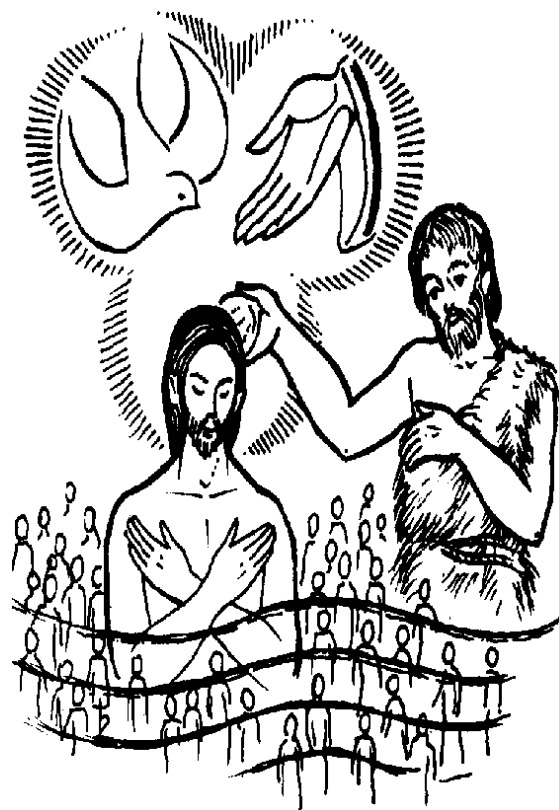
(Evangelio de Marcos)

Griego simimanta quechua simiman t'ikrasqa
Puno hap'iyipi tiyaq runakunapaq

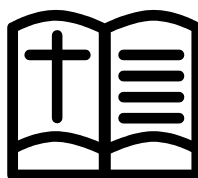

Congregación de los Sagrados Corazones
Provincia del Perú

MARCOSPAQ QELQASQAN EVANGELIO

T'ikraqkuna: Hilario Huanca Mamani ss.cc.
Hermann Wendling ss.cc.

2008

MARCOSPAQ QELQASQAN EVANGELIO

Griego simimanta quechua simiman t'ikrasqa

Puno hap'iypi tiyaq runamasikunapaq

T'ikraqkuna: Hilario Huanca Mamani ss.cc.
Hermann Wendling ss.cc.

Ad experimentum

JUAN BAUTISTA WILLAKUN WAQT'A PAMPAPI

1,1-8 // Mt 3,1-12; Lc 3,1-9:15-17; Jn 1,19-28

¹Diospaq churin Jesucristoq allin willakuyninpaq qallariynin. ²Imaynan profeta Isaiaspaq qelqanpi qelqasqa kashan hina:

“Kachani willaqniyta qanpaq ñawpaqeykita, paymi hallch'anqa ñanniykita. ³Waqt'a pampapi wahakuqpaq kunkan: Hallch'aychis Apuq ñanninta, kushkachaychis purinanta”.

⁴Juan ukhurimurqan bautizaspa waqt'a pampapi bautismomanta yachachispa, hinallataq Diosman kutirikuymanta, huchakunamanta pampachakuyta taripanapaq. ⁵Hina payman lloqsimurqanku hinantin Judea llaqta hinallataq llapan Jerusalén llaqtamanta kaq runakuna. Hina bautizachikurqanku paywan Jordán mayupi huchankuta reqsikuspa. ⁶Juan churakuq huk p'achata camelloq willmanmanta hinallataq chumpita qaramanta, hinataq mikhuq chillikukunata salqa mishk'itawan. ⁷Hina willarqan nispa:

“Noqaq qhepaytan hamushan noqamanta ashwan atiyniyoq, piqtachus husut'anpaq watullantapas noqaqa qonqoriykukuspa manan paskay atiqchu kani. ⁸Noqaqa bautizarqaykichis unuwan ichaqa pay bautizasunkichis Espíritu Santopin”.

JESÚS BAUTIZACHIKUN

1,9-11 // Mt 3,13-17; Lc 3,21-22

⁹Chay p'unchaykunapi, Jesús hamurqan Galilea hap'iypi kaq Nazaretmanta, hinataq bautizachikurqan Juanwan Jordán mayupi.

¹⁰Kikin ratupi unumanta lloqsirqamushaspa Jesús qhawahatarqan hanaq pacha llik'irparisqata hinallataq Espíritu Santo uraykamuqta huk urpi hina pay pataman.

¹¹Hinataq hanaq pachamanta uyarikamurqan huk kunka:

“Qanmi kanki munasqa churiy, qanpin kusikuni”.

JESÚS WATEQACHIKUN WAQT'A PAMPAPI

1,12-13 // Mt 4,1-11; Lc 4,1-13

¹²Kikin ratu pacha Espirituqa Jesusta waqt'a pampaman tanqarparirqan. ¹³Waqt'a pampapitaq tiyamurqan tawa chunka p'unchay pacha, hinaspa^o Satanaspaq wateqasqan karqan. Tiyarqantaqmi salqa uywakunawan hinaspataq angelkuna payta servirqan.

JESUS QALLARIN DIOSPAQQ KAMACHIYNINTA WILLAKUYTA

1,14-15 // Mt 4,12-17; Lc 4,14-15

¹⁴Juanta hap'isqanku qhepamanta Jesusqa puririrqan Galilea hap'iymán. Chaypitaqmi Diospaq allin willakuyta willarqan, ¹⁵nispa:

“Hunt'akapunñan ch'ikusqa kuti, Diospaq kamachiyninqa qayllamushañan. Diosman kutirikuychis, allin willakuypi iñiychis”.

JESÚS WAHAN ÑAWPAQ YACHAQAQNINKUNATA

1,16-20 // Mt 4,18-22; Lc 5,1-11

¹⁶Jesús Galilea qocha kantunta purishaspa Simonta hinallataq Simonpaq wayqen Andresta rikurqan llukuta qochaman wikch'u'ykushaqta, imaraykuchus paykunaqa karqanku challwa hap'iq. ¹⁷Hina Jesús paykunata nirqan:

“Hamuychis noqaq qhepayta hina qankunata kutichisqaykichis runakuna hap'iqta”.

¹⁸Kikin ratu pacha llukukunata saqerparispa qhepanta purirqanku.

¹⁹Huk chikan ñawpaqman purishaspa rikurqan Santiagota, Zebedeoq churin, Juan wayqentawan balsapi llukukunata hallch'ashaqta. ²⁰Kikin ratu pacha waharillarqantaq, hinataq purillarqankutaq paypaq qhepanta, taytanku Zebedeota balsapi saqerparispa llank'apakuqkunatawan.

JESUS YACHACHIN HINALLATAQ HAMPIN HUK SAQRAYOQTA

1,21-28 // Lc 4,31-37

²¹Hina Cafarnaún llaqtata waykurqanku. Kikin ratu pachataq sábado p'unchay sinagogaman waykuspa yachachirqan. Hinataq musphararqanku yachachisqanmanta imaraykuchus yachachisharqan atiyniyoq hina, mana qelqa yachachiqkuna hinachu. ²³Kikin ratu pachataq sinagogankupi tarikurqan huk qhelli espírituq hap'isqan runa. Hinataq qaparitatarqan nispa:

²⁴“¿Imatan munanki noqaykumanta, Nazaretmanta Jesús? ¿Hamurqanki noqaykuta

tukuqchu? Yachanin pi kasqaykita: Diospaq Santon”.

²⁵Jesusqa payta phiñaykurqan nispa:

²⁶“¡Upallay hinaspataq lloqsiy paymanta!”

Hina qhelli espirituqa chhawchirispá hinallataq kallpa kunkayoq qaparispa lloqsirqan paymanta. ²⁷Hina llapanku anchata musphararqanku hinaspataq tapunakurqanku:

“¿Iman kay? ¡Atiyiniyoq mosoq yachachiy! Qhelli spiritukunatapas kamachin paykunataq kasukunku”.

²⁸Hina kikin ratu pacha paymanta rimaykuna lloqsirqan hinantin cheqasman, Galilea hap’iypaq llapan muyuntinman.

JESÚS HAMPIN ASHKHA RUNAKUNATA

1,29-34 // Mt 8,14-17; Lc 4,38-41

²⁹Kikin ratu pachataq sinagogamanta lloqsirqospa purirqanku Simonpaq hinallataq Andrespaq wasinman, Santiagopiwan Juanpiwan kushka. ³⁰Simonpaq suegran aysarayasharqan ruphaypaq hap’isqan. Kikin ratu pachataq rimarqanku paymanta. ³¹Hina chimpahataykuspa makinta hap’iykuspataq sayarirqochirqan. Hina ruphay hap’isqan saqepurqan payta hinataq paykunata servirqan.

³²Ch’isiyaykushaqtin, inti waykuytaña, payman apamurqanku llapan mana allin kaqkunata hinallataq saqraq hap’isqankunatapis. ³³Llapa llaqtantin huñukurqanku punkuq ñawpaqenpi. ³⁴Hinataq hampirarqan ashkha mana allin kaqkunata imaymana onqoykunawan; hinallataq ashkha saqrakunata qarqorqan, ichaqa manan rimarichirqanchu saqrakunata imaraykuchus payta reqsirqanku.

JESÚS PURIN HINANTIN GALILEAPI WILLAKUQ

1,35-39 // Lc 4,42-44

³⁵Pacha paqariyta, nishu tutayaqraq kashaqtin, hatarirqospa lloqsirqorqan hinaspataq purirqan huk waqt’a pampaman, chaypitaq mañakurqan. ³⁶Simontaq paywan kaqkunapiwan purirqanku payta mashkhaq, ³⁷hina payta tarispa nirqanku:

“Llapankun maskhashasunki”.

³⁸Hinataq paykunata nirqan:

“Haku wak cheqasman, qayllapi kaq llaqtakunaman, chaykunapipas willanaypaq; imaraykuchus kaypaqmi lloqsimurqani”.

³⁹Hinaspa Jesús purirqan sinagogankupi willaq hinantin Galilea hap’iypi hinallataq saqrakunata qarqoq.

LEQ’E ONQOQTA HAMPIN

1,40-45 // Mt 8,1-4; Lc 5,12-16

⁴⁰Huk leq’e onqoq runa payman chayamurqan. Ñawpaqenpi qonqoriykukuspa mañakurqan paymanta nispa:

“Munanki chayqa, ch’uyanchawayta atinki”.

⁴¹Hina khuyapayaykuspa makintataq haywarispa payta llamiykurqan nispa:

“Munanin, ch’uyanchasqa kay”.

⁴²Hina kikin ratu pacha paymanta lloqsirqan leq’e onqoy hina payqa ch’uyanchachikurqan. ⁴³Hinaspa Jesusqa kunaykuspa kikin ratu pacha kacharparipurqan nispa:

⁴⁴“Qhawariy, ama pimanpas imatapas ninkichu; ichaqa puriy paqowan rikuchikuq hinaspataq hayway Moisespaq kamachisqanta ch’uyanchakuyniykimanta, chaypi paykuna yachananpaq”.

⁴⁵Ichaqa chay runa lloqsirqospa qallarirqan ashkhata willayta hinallataq ch’eqerichiyta chay ruwasqamanta. Chayraykun Jesusqa manaña atipurqanchu may llaqtatapis sut’ita waykuykuyta; ashwanpis hawapi waqt’a pampakunapi kasharqan. Hinataq hinantinmanta payman chayamurqanku.

JESUS HAMPIN SUCH’UTA

2,1-12 // Mt 9,1-8; Lc 5,17-26

²Wakmanta Kafarnaún llaqtaman waykuqtin pisi p’unchaykunamanta runakuna uyarirqanku wasipi kashasqanta. ²Huñurqokurqan ashkha runa, chayrayku punkuq ñawpaqenpipis manan karqanñachu huk cheqaspas, hinataq paykunaman willarqan simita. ³Chayamurqanku payman huk such’uta apamuspa, tawa runaq wantusqata. ⁴Payman mana apahatayta atispa, ashkha runa kaqtin, wasiq patanta kicharqorqanku, maypichus pay kasqanpi hinaspataq t’oqospa uraykuchirqanku kallapata maypichus such’uqa sirisqa kasharqan. ⁵Jesús paykunaq iñiyninta rikuspa nirqan such’uta:

“Wawa, huchaykikunaqa pampachasqan kapun”.

⁶Chaypi tiyarasharqanku wakin qelqa yachachiqkuna, hinataq sonqonku ukhupi yuyaykurqanku:

⁷“¿Imatan kay riman chay hinata! Diosmanta asikun. ¿Pin huchakunata pampachayta atinman, manachu Dioslla?”

⁸Kikin ratu pacha Jesús yacharqan espiritunpi chay hinata ukhunkupi yuyaykusqankuta. Hinataq paykunata nirqan:

“¿Imanaqtinmin chayta yuyaykunkichis?”

⁹¿Ima niymi ashwan atikun, niy such'uta: Huchaykikuna pampachasqan kapun, icha niy: Sayariy, hap'iy kallapaykita hinaspataq puriy?

¹⁰Yachaychis allinta, Runaq Churinga atinyoqmi huchakunata pampachananpaq kay pachapi”.

Hinataq nirqan such'uta:

¹¹“Niyki, sayariy, hap'iy kallapaykita hinaspataq ripuy wasiykita”.

¹²Payqa sayarithapirqan, hina kikin ratu pacha kallapanta hap'ispa llapa runakunaq ñawpaqenpi ripurqan. Llapanku musphararqanku hinaspataq Diosta hatuncharqanku nispa:

“Manan hayk'aqpas rikurqaykuchu kay hinata”.

JESÚS WAHAN LEVITA

2,13-17 // Mt 9,9-13; Lc 5,27-32

¹³Jesús wakmanta lloqsirqan qocha kantuman, llapan runakunataq hamurqan payman hinataq paykunata yachachirqan.

¹⁴Purishaspa rikurqorqan Alfeoq churin Levita, impuesto huñunan wasinpi tiyashaqta, hinataq payta nirqan:

“Qhepayta hamuy”.

Sayarisataq qhepanta purirqan.

¹⁵Hina wasinpi mast'aypi kasharqan; ashkha impuesto huñuqkuna huchasapakunapiwan mast'aypi kushka Jesuwan hinallataq yachaqninkunawan kasharqan. Imaraykuchus karqanku ashkha hinataq paypaq qhepanta purirqanku. ¹⁶Hina Fariseokunaq qelqa yachachiqninkuna huchasapakunawan hinallataq impuesto huñuqkunawanpas mikhushaqta rikuspa, yachaqninkunata nirqanku:

“¿Imanaqtintaq mikhun impuesto huñuqkunawan hinallataq huchasapakunawanpis?”

¹⁷Jesúsqa uyarispa paykunata nirqan:

“Manan qhali kaqkunaqa munankuchu hampiqta, ashwanpis onqoqkunallan. Manan hamuni chaninkunata wahaqchu; ashwanpis huchasapakunatan”.

JESÚS RIMAN AYUNUMANTA

2,18-22 // Mt 9,14-17; Lc 5,33-39

¹⁸Hina Juanpaq yachaqninkuna hinallataq fariseokunaqtapis ayunasharqanku hinataq hamuspa payta nirqanku:

“¿Imanaqtintaq Juanpaq yachaqninkuna hinallataq fariseokunaq yachaqninkunapis ayunanku ichaqa qanpaq yachaqniykikunari mana ayunankuchu?”

¹⁹Jesúsqa paykunata nirqan:

“¿Icha kasarakuq wasipi kaqkuna ayunayta atinkumanchu novio paykunawanraq kashaqtin? Novio paykunawanraq kashanankama manan ayunayta atinkumanchu. ²⁰Ichaqa chayamunqan p'unchaykuna maypachachus noviota paykunamanta qechunqaku hinaraqmi ayunanqaku chay p'unchay. ²¹Manan pipas siranchu huk chikan mosoq waytata thanta p'acha pataman, mana hinaqa yapasqa kaqqa chutanqa thanta kaqta, mosoq wayta thanta p'achata, hinataq astawan llik'irparikapunqa. ²²Manallataq pipas hillp'unchu mosoq vinota mawk'a p'uñukunaman; mana hinaqa vinoqa p'uñukunata phasmirparinman hinataq vinoqa hich'arparikunman hinallataq p'uñukunapas chinkakapunman. ¿Mosoq vino, mosoq p'uñukunaman!”.

SABADO P'UNCHAYMANTA

TAPUNAKUNKU

2,23-28; 3,1-6 // Mt 12,1-14; Lc 6,1-11

²³Huk sábado p'unchay Jesús purisharqan chakraq chawpinta. Hina yachaqninkunaqa chay ñanta purishaspa qallarirqanku trigoq umanta k'ichiqarqoyta. ²⁴Hinataq Fariseokuna payta nirqanku:

“Qhawariy: ¿Imanaqtin ruwashanku sábado p'unchaypiqa manan ruwanata?”.

²⁵Paytaq paykuna nirqan:

“¿Manachu hayk'aqpis leerqankichis Davidpaq ruwasqanta, pisirichikuspa yaraqachikuqtin pay hinallataq paywan kaqkunapas? ²⁶Imaynatachus Diospaq wasinta waykurqan, Abiatar umalliq paqo kashaqtin, hina Diosman haywasqa

t'antakunata mikhurqan, chayqa mana paypaq mikhunanchu karqan ashwanpas waqaychasqa karqan paqokunallapaq hina qollarqantaq paywan kaqkunamanpas”.

²⁷Hinataq paykunata nirqan:

“Sábado p'unchayqa ruwakurqan runapaqmi, manan runa sábado p'unchaypaqchu. ²⁸Chayrayku Runaq Churinga sábado p'unchaypaqpas apunmi”.

³Wakmanta sinagogaman waykurqan, chaypitaq ch'akisqa makiyoq runa kasharqan.

²Hina qhawapayarqanku sichus sábado p'unchaypi hampisqanta, huchachanankupaq.

³Jesús nirqan ch'aki makiyoq runata:

“Sayariy chawpipi”.

⁴Hina paykunata nirqan:

“¿Sábado p'unchaypi atikun allin ruwaychu icha mana allin ruwaychu? ¿Huk runata alliyachiychu otaq wañuchiychu?”

⁵Ichaqa paykunaqa ch'inllan karqanku. Hinaspa Jesusqa muyuntinta paykunata qhawarirqan phiñakuspa hinallataq llakikuspa sonqonku rumiyasqa kasqanrayku. Nirqan chay runata:

“Haywariy makita”.

Paytaq haywarirqan hinataq makinqa alliyapurqan. ⁶Hina fariseokunaqa lloqsispa kikin ratu pacha Herodespaq runankunawan rimanakurqanku payta wañuchinankupaq.

ASHKHA RUNA JESUSPAQ QHEPANTA PURIN

3,7-12 // Mt 12,15; Lc 6,17-19

⁷Jesusqa yachaqaqninkunawan qocha kantuman karunchakapurqan, hinataq ashkha runakuna Galileamanta qhepata purirqan, hinallataq Judeamanta, ⁸Jerusalénmanta, Idumeamanta, Jordanpaq huk ladonmanta hinallataq Tiro, Sidón muyunintinmanta, ashkha runakuna; paypaq ruwasqanta uyarispa chimpahatarqanku. ⁹Hina yachaqaqninkunata nirqan paypaq huk balsata hallch'anankuta ashkha runarayku ama ñit'inankupaq.

¹⁰Imaraykuchus ashkha runata hampirarqan, chayrayku llapan nanayniyoqkuna ñit'ihatarqanku llamiykunankupaq. ¹¹Hinallataq qhelli espiritukunapis, payta rikuspa, chakinman wikch'uhatakuspa qaparirqanku:

“Qanmi kanki Diospaq Churin”.

¹²Ichaqa anchata paykunata phiñarikurqan ama payta sut'ichanankupaq.

JESÚS AKLLARIN CHUNKA ISHKAYNIYOQ APOSTOLKUNATA

3,13-19 // Mt 10,1-4; Lc 6,12-16

¹³Jesús orqota seqaspa waharqan pikunatachus pay munarqan chaykunata, hinataq payman rirqanku. ¹⁴Hina huñurqan chunka ishkayniyoq runakunata, pikunatachus suticharqan apostolkuna nispa, paywan kushka kanankupaq hinaspataq paykunata kachananpaq yachachinankupaq, ¹⁵hinallataq atiyniyoq kanankupaq saqramunata qarqonankupaq. ¹⁶Huñurqan chunka ishkayniyoqta hina Simonta suticharqan Pedro nispa, ¹⁷huñurqan Zebedeoq churin Santiagota hinallataq Santiagoq wayqen Juanta, paykunata suticharqan Boanerges nispa, chaytaq ninan kununuq churinkuna, ¹⁸Andresta, Felipeta, Bartolometa, Mateota, Tomasta, Alfeoq churin Santiagota, Tadeota, Simón Cananeota, ¹⁹hinallataq Judas Iscarioteta, paymi chaymanta hap'ichirqan.

JESUSPAQ ATIYNINMANTA TAPUNAKUNKU

3,20-30 // Mt 12,22-32; Lc 11,14-23; 12,10

²⁰Wasinta kutimuqtin, wakmanta ashkha runakuna huñukurqan, chayraykun manan t'anta mikhuytapis atirqankuñachu. ²¹Chayta uyarispataq wasimasinkuna rirqanku payta hap'iq imaraykuchus nirqanku:

“Manan yuyayninpichu kapun”.

²²Hina Jerusalén llaqtamanta uraqamuq qelqa yachachiqkuna nirqanku:

“Belzebul paypi kashan, saqramunaq umalliqninpaq atiyinwanmi saqramunata qarqon”.

²³Hina paykunata wahahataspa rikch'anachiy simikunawan rimarqan:

²⁴“¿Imaynatataq Satanasri atinman qarqoyta Satanasta? Sichus huk suyu ishkayman t'aqakun chayqa chay suyuqa manan tahayta atinmanchu. ²⁵Sichus huk wasipis ishkayman t'aqakun chayqa chay wasiqa manan tahayta atinmanchu. ²⁶Hinallataqmi sichus Satanaspis pay kikin contra sayarispaga ishkaymanmi t'aqakun chayqa mana tahayta atinmanchu ashwanpas tukukapunqan. ²⁷Ichaqa manan pipas atinmanchu waykuyta kallpayoq runaq wasinta hinaspataq kaqninkunata suwayta manaraq ñawpaqta kallpayoqta watarqospa, hinaraqmi wasinta suwanqa. ²⁸Cheqaqtan niykichis: Runakunaq churinkuna llapa

huchakunamanta pampachasqa kanqa hinallataq Diosmanta asikuymantapas.
²⁹Ichaqa pichus Espiritu Santomanta asikuqqa manan hayk'aqpis pampachasqachu kanqa ashwanpas wiñaypaq huchayoqmi".

³⁰Imaraykuchus nirqanku:
"Qhelli espirituyoqmi".

JESUSPAQ MAMAN WAYQENKUNAPIWAN

3,31-35 // Mt 12,46-50; Lc 8,19-21

³¹Hina chayamurqanku maman hinallataq wayqenkunapas, hawallapi sayaraspakacharqanku payman, payta wahaspa.
³²Ashkha runa tiyasharqan muyuriqninpi, hina payta nirqanku:

"Mamaykin wayqepanaykikunapiwan hawapi mashkhashasunkiku".

³³Paytaq kutichispa paykunata nirqan:

"¿Pitaq mamayri otaq wayqeykunari?"

³⁴Hinaspataq pay muyuriqninpi tiyashaqkunata qhawarispa nirqan:

"Kaykunan kanku mamay hinallataq wayqeykunapis. ³⁵Imaraykuchus pichus Diospaq munaynin ruwaqqa chaymi kakun wayqey, panay hinallataq mamay".

MUHU T'AKAQMANTA RIKCH'ANACHIY

4,1-20 // Mt 13,1-23; Lc 8,4-15

⁴Wakmanta qallarirqan Jesús yachachiyta gocha kantupi. Hina nishu ashkha runa qayllanpi huñukurqan, chayrayku payqa qochapi huk balsaman seqarqospa tiyaykurqan, llapan runakunataq kasharqan gocha kantu hallp'a patapi. ²Jesús paykunata imaymanakunata yachachirqan rikch'anachiy simikunapi. Hina paykunata yachachispa nirqan:

³"Uyariychis: T'akaq lloqsirqan t'akaq; ⁴t'aqashaqtintaq huk chikan halaykurqan ñan pataman hinataq pesqokuna hamuspa mikhurqapurqan. ⁵Huktaq halaykurqan rumi ukhukunapi hinataq pisi hallp'ayoq kaspata ratu phuturimurqan, ⁶ichaqa inti lloqsimuqtin ruphachikurqan hina pisi saphiyok kaspach'akirparipurqan. ⁷Huktaq halaykurqan kishka ukhukunapi hinataq kishkakuna wiñathapispa p'amparqapurqan hinataq mana urirqanchu. ⁸Hukkunataq halaykurqan allin hallp'aman hinataq allinta wiñarispahinallataq miraspa urirqan, huknin rururqan kinsa

chunkata, huknin soqta chunkata huknintaq pachakta".

Hina nirqan:

⁹"Hayk'an uyariq ninriyoqqa, uyarichun".

¹⁰Sapallan kashaqtin, paywan kaqkuna chunka ishka yariyoqpiwan kushka tapurqanku rikch'anachiy rimaykunamanta.

¹¹Paykunataq nirqan:

"Qankunallamanmi qosunkichis Diospaq pakapi kaq kamachiyninta reqsinaykichispaq ichaqa hawapi kaqkunamanqa llapa yachachikun rikch'anachiy rimaykunapi, ¹²chayraykun qhawaspahawanku manataq rikunkuchu hinallataq uyarispa uyarinku manataq hap'iqanku, mana Diosman kutirikunankupaq nitaq pampachasqa kanankupaq".

¹³Paykunataq nirqan:

"¿Manachu hap'iqankichis kay rikch'anachiyta? Hinari, ¿Imaynataq hap'iqankichis llapan rikch'anachiykunatari?"

¹⁴T'akaqqa t'akan simitan. ¹⁵Kaykuna kanku ñan patapi kaqkuna maypichus simi t'akakun, uyariqtinku kikin ratu pacha Satanás hamuspa qechurqapun paykunapi t'akasqa simita. ¹⁶Hinallataq kaykuna kanku rumi rumi ukhupi t'akasqa, simita uyarispa kikin ratu pacha chaskinku kisisqa ¹⁷ichaqa paykuna ukhupi manan saphiyok kaspasallapaq kakunku, hina ñak'ariy otaq qatiykachay simirayku ukhurimuqtin kikin ratu mishk'apunku.

¹⁸Hukkuna kanku khiskakuna ukhupi t'akasqa, kaykuna kanku simi uyariqkuna ¹⁹ichaqa kay kawsaykunamanta llakipakuykuna hinallataq qhapaq kaypaq q'otokuyin hinallataq wakin munapakuykuna waykuykuspa chinkachipunku simita hinataq mana rurupunchu. ²⁰Ichaqa chaykuna kanku allin hallp'api t'akasqa, pikunachus simita uyariykuspa chaskiykunku hinaspataq rurunku huk kinsa chunkata, huktaq soqta chunkata, huktaq pachakta".

K'ANCHAYMANTA HINALLATAQ TUPUNAMANTA

4,21-25 // Lc 8,16-19

²¹Jesús paykunata nillarqantaq:

"¿K'anchayta apamunkuchu k'anallawan pakaykunankupaqchu icha puñuna ukhuman churaykunapaqchu? ¿Ashwanpas manachu k'anchana pataman churaykunankupaq? ²²Imaraykuchus imapas p'ukchisqa kakun

sut'inchakunanpaq hinallataq pakapi ruwasqapis kakun rikukunanpaq. ²³¡Pichus uyariq ninriyoqqa, uyarichun!”

²⁴Paykunata nillarqantaq:

“Qhawariychis uyarisqaykichista. Tupusqaykichisman hinan qankunapaq tupunqaku hinallataq yapaykusunkichis. ²⁵Imaraykuchus kaqniyoq kaqmanqa qonqaku, ichaqa mana kaqniyoq kaqtataq kaqnintapas qechunqaku”.

PAYLLAMANTA WIÑAQ MUHU

4,26-29

²⁶Jesusqa nillarqantaq:

“Ahinan Diospaq kamachiyninqa. Huk runa muhuta t'akan hallp'aman, ²⁷hina puñun rikch'arin tuta hinallataq p'unchay hinallataq muhuqa phuturimuspa wiñan mana paypaq yachasqan. ²⁸Hallp'aqa payllamanta rururimun, ñawpaqta q'achuta chaymanta trigoq umanta chaymantataq hunt'a trigota umapi. ²⁹Hinaspa ruru poqosqaña kaqtintaq kikin ratu pacha runa ichhuñata churaykun imaraykuchus chakra oqharina p'unchay chayamun”.

MOSTAZA MUHUMANTA

4,30-34 // Mt 13,31-32.34; Lc 13,18-19

³⁰Jesusqa nillarqantaq:

“¿Imaynataq rikch'achisunman Diospaq kamachiyninta? ¿Ima rikch'anachiywantaq reqsichisunman? ³¹Mostaza muhu hinan, hallp'api tarpuykusqaqa kakun ashwan huch'uylla hallp'api tarpusqa llapan muhukunamantapas. ³²Ichaqa, tarpusqaña kaspas wiñan hinaspataq ashwan hatun kapun llapa yuyukunamantapis hinallataq wiñachin hatuchaq k'allmakunata, hina llanthunpi hanaq pacha pesqokunapis q'esachakuyta atinku”.

³³Kay hina ashkha rikch'anachiykunawan paykunata rimapayaq hap'iqay atisqankuman hina. ³⁴Mana rikch'anachiywanqa mana rimapayarqanchu paykunata, ichaqa sapanku ukhupi paypaq yachaqaqninkunamanqa llapanta sut'incharqan.

JESÚS THANICHIN WAYRATA

4,35-41 // Mt 8,23-27; Lc 8,22-25

³⁵Chay kikin p'unchay ch'isiyaykuqtin Jesús nirqan paykunata:

“Chimpaman purisunchis”.

³⁶Paykunaqa runakunata kacharparipuspa apakapurqanku balsapi imaynan kasharqan hina. Paywan kushka wak balsakunapas kashallarqantaq. ³⁷Hina hatarirqamurqan sinchi hatun wayra hinaspataq balsata unu waqtahatarqan, balsapis hunt'arqakapusharqan. ³⁸Paytaq puñusharqan balsaq qhepa ladonpi sawna patapi. Hina rikch'achirqanku payta nispa:

“Amawt'a, ¿Manachu khuyapayakunki chinkaykushaqtikyku?”.

³⁹Hina rikch'arirqamuspa phiñaykurqan wayrata hinallataq qochata nirqan:

“Ch'in kay, upallay”.

Hina wayraqa thanirqapurqan hinallataq ancha thak kapurqan qocha. ⁴⁰Hina paykunata nirqan:

“¿Imanaqtintaq manchali kankichis? ¿Manaraqchu iñiyuyoq kankichis?”

⁴¹Hina nishu mancharisqapuni kashaspa ninakurqanku:

“¿Pitaq kayri, chaytaq wayrapis qochapis payta kasun?”

JESÚS HAMPIN SAQRAKUNAQ HAP'ISQAN RUNATA

5,1-20 // Mt 8,28-34; Lc 8,26-39

⁵Hinataq chayarqanku chimpa qocha kantuman, GerasenokunAQ hap'iyninman. ²Balsamanta uraqaqtin pacha, aya p'ampana ukhumanta huk qhelli espirituyoq runa lloqsimurqan paywan tupaq. ³Kay runaqa tiyarqan aya p'ampanakuna ukhupi, manataqmi pipas ni cadenawanpas watayta atirqanchu. ⁴Imaraykuchus ashkha kutiña thunkukunawanpas cadenakunawanpas watasqaku, ichaqa payqa cadenakunatapas ñut'upuq thunkukunatapis p'itipuq hinaqtintaq manan pipas atipayta atipurqanchu. ⁵Tutantin p'unchaynintin kashaq orqo patakunapi, aya p'ampanakuna ukhupi qaparispas hinallataq rumikunawan k'irikuspa. ⁶Jesusta rikurqospataq phawahatarqan payman hinaspataq qonqoriykukurqan paypaq ñawpaqenpi ⁷hinaspataq kunkawan qaparispas nirqan:

“¿Imatan munanki noqawan, Jesús, qollana Diospaq churin? Mañakuyki Diospaq sutinpi ama ñak'arichwaychu”.

⁸Imaraykuchus payqa nirqan:

“Qhelli espíritu, lloqsiy kay runamanta”.

⁹Hinataq payta tapurqan:

“¿Iman sutiyki?”

Paytataq nirqan:

“Noqaq sutiyqa Legionmi, imaraykuchus ashkhan kayku”.

¹⁰Hina Jesusta mañakurqan wakmantapis wakmanta chay hap'iyanta ama kachananpaq. ¹¹Chaypi kasharqanku ashkha khuchikuna orqoq chakinpi mikhurashaspa.

¹²Paytataq mañakurqanku nispa:

“Kachahatawayku kay khuchikunaman paykunaman waykunaykupaq”.

Paytaq nisqankuta kasurqan. ¹³Hinaspataq qhelli espiritukunaqa lloqsirqospa waykurqanku khuchikunaman; hinataq khuchi mahadaqa, ishkay waranqa hina, wikch'uykukurqan chay patamanta qochaman, hina qochapi mik'ikapurqan. ¹⁴Khuchi michiqkunataq ayqerirqanku hinaspataq willarqanku llaqtapi hinallataq ayllukunapi. Hina runakunaqa puririrqan imas chay kasqanta qhawaq. ¹⁵Hina Jesusman chimpahataspa rikurqanku saqraq hap'isqan runata tiyashaqta, p'achasqata, yuyayninpi, chay legionniyoq kaqta, hinataq mancharikurqanku. ¹⁶Chayta rikukunataq paykunaman willarqanku imachus ruwasqata saqraq hap'isqan runaman hinallataq khuchikunamantapis. ¹⁷Hina mañakuyta qallarirqanku hap'iyinkumanta ripunanpaq.

¹⁸Jesustaq balsaman seqahatashaqtin chay saqraq hap'isqan runa payta mañakurqan paywan kushka kananpaq. ¹⁹Ichaqa Jesús manan munarqanchu, ashwanmi payta nirqan:

“Ripuy wasiykita, wasimasiykikunaman hinaspataq willakuy imata qanta Apuq ruwasqanta khuyapayaspasuyki”.

²⁰Chay runaqa ripuspa hinantin Decápolis hap'iyipi qallarirqan willakuyta imata payta Jesupaq ruwasqanta. Hinataq llapan runakuna muspharirqanku.

JESÚS KAWSARICHIN SIPASTA, HAMPINTAQ WARMITA

5,21-43 // Mt 9,18-26; Lc 8,40-56

²¹Jesus wakmanta chimpa kantuman balsapi wasapaqtin, ashkha runakuna huñurikurqan paypaq muyuriyninpi hinataq qochaq kantupi kasharqan. ²²Hinataq chayamurqan huk sinagogapi umalliq, Jairo sutiyoy, hinataq payta rikuspa, chakinpi qonqoriykukurqan, ²³hinataq paymanta mañakurqan nishuta nispa:

“Ususiyimi wañupushañña; hamuy, churaykuy makiykita pay pataman alliyananpaq hinaspataq kawsananpaq”.

²⁴Hinataq rirqan paywan. Ashkha runakunataq paypaq qhepanta purirqan hinaspataq ñit'ihatarqan payta. ²⁵Chaypitaq tarikurqan huk warmi, pay chunka ishkayniyoq watañan yawar apaywan onqosqa kaq kasqa. ²⁶Pasaqtañan ñak'arisqa ashkha hampiqkunaq makinpi hinallataq lliw kaqnintapis tukukapusqa, manataq alliyaqchu, ashwanpis astawan onqohapuq. ²⁷Jesumanta uyarispa, runakuna chawpipi kashaspa chimpahatarqan qhepamanta hinaspataq p'achanta llamiykurqan. ²⁸Imaraykuchus nirqan:

“P'achankunallata llamiykuspa allinyapusaq”.

²⁹Kikin ratu pacha yawar apaynin tatarqorqan hinallataq ukhunpi ripararqan nanayninmanta alliyapusqanta. ³⁰Kikin ratu pacha Jesuspis paypi riparallarqantaq paymanta kallpan lloqsisqanta, chay rayku runakuna chawpipi kutirispa tapukurqan:

“¿Pitaq p'achaykunata llamiykun?”

³¹Yachaqninkunataq payta nirqan:

“Rikushanki ashkha runa ñit'ihatasqasunkita hinaspataqchu ninki pin llamiykuwan nispa?”

³²Hinataq pay qhawashallarqan muyuriqta piq chay ruwasqanta rikurqoq hina. ³³Hina warmiqa mancharisqa hinallataq qhatataspa, paypi ruwakusqanta yachashaspa, chimpahatarqan hinallataq ñawpaqenpi qonqoriykurqan, hinaspa payman willakurqan llapan cheqaqtan. ³⁴Chaytaq payta nirqan:

“Ususiy, iñiyinyikin alliyachisunki, ripuy thak kawsaypi hina allinyapuytaq nanayniykimanta”.

³⁵Pay rimashaqtinraq chayaraqmurqanku sinagogapi umalliqpaq wasinmanta nispa:

“Ususiykiqa wañurqapunñan, ¿Imapaqñataq turiyanki amawt'ata?”

³⁶Jesusaq mana rimasqankuta uyariqchu tukuspa nirqan sinagogapi umalliqta:

“Ama mancharikuychu, ichaqa iñillay”.

³⁷Mana munarqanchu piqpis qatipamunanta paywan kushkata, ashwanpis Pedrolla, Santiago hinallataq Santiagoq wayqen Juan.

³⁸Hina sinagogapi umalliqpaq wasinman chayaraqanku hinaspataq rikurqan ch'aqwarayta hinallataq waqaqkunata nishuta

qapariqkunatawan. ³⁹Waykuykuspa paykunata nirqan:

“¿Imanaqtin ch’aqwarankichis hinallataq waqankichis? wawaqa manan wañunchu, puñushanmi?”

⁴⁰Paykunataq paymanta asikurqanku. Paytaq llapan runakunata hawaman qarqospa pusarqan wawaq taytanta, mamata hinallataq paykunawan hamuqkunata paywan kushka hinaspataq waykuykurqan wawaq kasqanman.

⁴¹Wawaq makinta hap’iykuspataq nirqan:

“Talitá kum”, chayqa t’ikrasqa ninmi: “Sipas, qantan niyki, sayariy”.

⁴²Hinataq payqa kikin ratu pacha sayarirqorqan hinaspataq purinaqarqan, karqan chunka ishka niyoq watayoqña. Hina nishuta musparqanku. ⁴³Ichaqa Jesusqa paykunata kamachirqan anchata ama pipas chayta yachananta hinallataq kamachillarqantaq sipasta mikhuchinankupaq.

JESÚS RIMAN NAZARET LLAQTANPI

6,1-6^a // Mt 13,53-58; Lc 4,16-30

⁶Hina chaymanta ripurqan hinataq paqarisqan llaqtaman chayarqan, yachaqaqninkunapas paypaq qhepanta purirqanku. ²Sábado p’unchay chayamuqtintaq, sinagogapi yachachiyta qallarirqan, hinataq ashkha runakuna uyarispa muspharqan nispa:

“¿Maymantan hamun payman kaykuna? ¿Imataq kay payman qosqa yachaynin hinallataq chay makinpaq ruwasqan milagrokuna? ³¿Manachu kayqa carpintero, Mariaq churin hinallataq Santiagoq, Joseq, Judaspaq hinallataq Simonpaq wayqen? Hinallataq panankunapas manachu kaypi kashanku noqanchis ukhupi?”

Hina mana paypi iñirqankuchu. ⁴Jesustaq paykunata nirqan:

“Huk profetataqa llaqtallanpin pisichanku hinallataq wawamasinku ukhupipas hinallataq wasinpipas”.

⁵Hina chaypi manan ima milagrotapas ruwayta atirqanchu. Pisi onqoqkunallaman makinta churaykuspa alliyachirqan.

⁶Hinaspataq muspharqan paykunaq mana iñisqanmanta.

JESÚS KACHAN CHUNKA ISHKAYNINTA

6,6b-13 // Mt 10,1.5-15; Lc 9,1-6

Jesusqa purirqan llaqtan llaqtanta muyuntinta yachachispa. ⁷Chunka ishka niyoq ninta waharqan hinaspa qallarirqan kachayta ishka ymanta ishka hinataq paykunaman atiyta qorqan qhelli espiritukunata qarqonankupaq. ⁸Kamachirqan ama imatapas apakunankupaq ñanpaq, ashwanpis tawnallata, ama t’antatapis, nitaq wayaqatapis, nitaq qolqetapas k’inchupi; ⁹ashwanpas husut’a churaykusqa hinallataq ama ishka p’achawan p’istusqa. ¹⁰Hina paykunata nirqan:

“Huk wasiman waykuspaq chaypi qhepaychis chaymanta lloqsina ykichiskama.

¹¹Ichaqa huk cheqaspi mana chaskisunkichischu nitaq uyarisunkichischu hinaqa chaymanta lloqsispa chakiykichis ukhupi kaq hallp’ata thalarpariychis, chaywan paykunata huchachaspa”.

¹²Hina lloqsispa willarqanku runakuna Diosman kutirikapunankupaq. ¹³Hinataq ashkha saqrakunata qarqorqanku hinallataq ashkha onqosqakunata aceitewan hawiykuspa alliyachirqanku.

REY HERODES JUAN BAUTISTATA WAÑUCHIN

6,14-29 // Mt 14,1-12; Lc 9,7-9

¹⁴Rey Herodes uyarirqan imaraykuchus Jesuspaq sutinga reqsisqa karqan, hina nirqanku:

“Juan Bautistan wañuqkuna ukhumanta kawsarimun, chayraykun pay ruwan milagrokunata”.

¹⁵Hukkunataq nirqan:

“Payqa Eliasmi”.

Hukkunataq nirqanku:

“Payqa profetan, imayna wakin profetakuna hina”.

¹⁶Uyarispa Herodes nirqan:

“Juan, pitachus umanta kuchusqay, chaymi kawsarimpun”.

¹⁷Imaraykuchus Herodesqa runakunata kachaspa Juanta hap’ichirqan hinaspataq

watarqospa carcelman churarqan, wayqen Felipeq warmin Herodías rayku, imaraykuchus paywan kasaracusqa. Imaraykuchus Juanqa Herodesta niq kasqa:

¹⁸“Manan qanpaq atikunchu wayqeykiq warminta warmichakuy”.

¹⁹Herodias paypaq phiñakurqan hina wañuchiypis munarqan ichaqa mana atirqanchu. ²⁰Imaraykuchus Herodesqa Juanta manchakurqan, paytaqa reqsirqan chanin hinallataq santo qharita hina, chay paytaqa waqaycharqan. Hina payta uyarispa anchata ishkarqan hinallataq uyarirqan kususqa.

²¹Chayamurqan allin p’unchay, kaymi karqan Herodespaq paqarisqan p’unchay. Chaypin pay qorqan hatun mast’ay mikhunata allin qhawarisqa runankunaman, umalliq sinchikunaman hinallataq Galilea llaqtapi kuraq runankunamanpis. ²²Hina Herodiaspaq ususin waykuspa tusuykurqan chaytaq Herodespaq sonqonman chayarqan hinallataq paywan mast’aypi kaqkunaqmanpas. Hina reyqa nirqan sipasta:

“Mañakuway ima munasqaykitapas, hina qosqayki”.

²³Hinataq Diospaq sutinta aysarispa payta nirqan:

“Imachus mañakusqaykita qosqayki, mashki suyuymanta kushkantapis”.

²⁴Hina lloqsirqospa mamanta nirqan:

“¿Imatan mañakusaq?”

Paytaq nirqan:

“Juan Bautistaq umanta”.

²⁵Hina kikin ratu usqhayta reyman waykuspa mañakurqan nispa:

“Munani qowanaykita kunan pacha huk plato patapi Juan Bautistaq umanta”.

²⁶Reytaq anchata llakikurqan ichaqa Diospaq sutin aysarisqan rayku hinallataq paywan mast’aypi kaqkuna rayku mana munarqanchu manan niyta. ²⁷Chay kikin ratu reyqa kacharqan huk ñak’aq runata hinaspataq kamachirqan Juanpaq umanta apamunanta. Kayqa rispa umanta kuchuqarqorqan carcelpi.

²⁸Hina umanta huk plato patapi apamurqan hinallataq sipasman qorqan, sipastaq mamanman qorqan.

²⁹Juanpaq yachaqaqninkuna kayta uyarispa hamurqanku hinaspataq ayanta apakapurqanku hinaspataq huk aya p’ampanaman churaykurqanku.

JESÚS MIRACHIN T’ANTATA

6,30-44 // Mt 14,13-21; Lc 9,10-17; Jn 6,1-14

³⁰Apostolninkuna Jesuspaq qayllanman huñukuspa willarqanku tukuy imaymana ruwasqankuta hinallataq yachachisqankutapis.

³¹Hinataq paykunata nirqan:

“Hamuychis sapallaykichis waqt’a cheqasman hinataq samarikuychis huch’uyta”.

Imaraykuchus karqanku ashkha ripuqkuna hinallataq hamuqkuna, chayrayku manañan karqanchu kutipis mikhuykunankupaq.

³²Hinataq ripurqanku sapallanku huk balsapi waqt’qa cheqasman. ³³Hina runakunaqa paykunaq ripusqanta rikurqorqanku hinaspataq ashkha yacharqanku. Hinantin

llaqtakunamanta chakipi phawarqanku chayman, hinataq chayarqorqanku ñawpaqtaraq paykunamanta. ³⁴Hina lloqsispa rikurqan ashkha runakunata hinataq khuyapayarqan paykunata imaraykuchus kasharqanku mana michiqniyoq uhakuna hina. Hinaspataq qallarirqan paykunata ashkhata yachachiyta.

³⁵May ch’isiña kaqtin, yachaqaqninkuna Jesusman chimpahatarqanku nispa:

“Kay cheqasqa waqt’an hinallataq ña ch’isiña; ³⁶kacharparipuy paykunata qayllapi kaq ayllukunaman hinallataq llaqtakunaman rispa rantikunankupaq ima mikhunallatapas”.

³⁷Paytaq kutichispa paykunata nirqan:

“Qankuna mikhuchiychis”.

Paykunaqa nirqanku:

“¿Rispa, ishka pachak denario qolqewanchu rantimusaqku t’antata mikhuchinaykupaq?”

³⁸Payqa paykunata nirqan:

“¿Hayk’an t’antaykiychis? Riychis qhawaykuychis”.

Hina yachaspa nirqanku

“Pishqa, ishka challwapiwan”.

³⁹Hina paykunata kamachirqan huñu huñuta mikhuykunata tiyachinankupaq llapankuta q’omer q’achu pampapi. ⁴⁰Hinataq tiyaykurqanku t’aqa t’aqapi, wakin pachakninpi wakinkunataq pishqa chunkanpi.

⁴¹Hinataq pishqantin t’antata ishkaqnin challwakunatawan hap’ispa, hanaq pachata qhawarispa samincharqan hinallataq t’antakunata phasmirqorqan, hinaspataq qorqan yachaqaqninkunaman chayta runakunaman rakinankupaq, hinallataq

ishkaynin challwakunatapas rakiykurqan llapanman. ⁴²Hina llapallanku mikhurarqanku saqsanankukama; ⁴³hina oqarirqanku p'uchuq t'antata chunka ishkayniyoq canasta hunt'ata hinallataq challwakunaq p'uchusqantapis. ⁴⁴Chay t'anta mikhuqkuna karqanku pishqa waranqa qhari pacha.

JESÚS PURIN QOCHAQ PATANTA

6,45-52 // Mt 14,22-33; Jn 6,15-21

⁴⁵Kikin ratu pacha kamachirqan yachaqaqninkunata, balsaman seqaspa paypaq ñawpaqenta ripunankupaq huk qocha kantuman, Betsaida llaqtaman, pay runakunata kacharparinankama. ⁴⁶Hina kacharparispa seqarqan orqoman Diosmanta mañakuq. ⁴⁷Hina ch'isiyaykushaqtin balsaqa kasharqan chawpi qochapiña paytaq sapallan tarikurqan hallp'a patapiraq. ⁴⁸Hina paykunata rikurqan sayk'usqa boteta suchuchishaqta imaraykuchus wayramurqan paykunaq ñawpaqenmanta; hina pacha paqarimushaqtin hamurqan paykunaman qochaq patanta purispa, hinallataq paykunata ñawparpariya munarqan.

⁴⁹Paykunataq payta qocha patanta puriqta rikuspa yuyaykurqanku kukuchicha nispa hinaspataq qapariraraqanku. ⁵⁰Imaraykuchus llanpanku payta rikurqanku hinataq mancharikurqanku. Kikin ratu paykunawan rimanakurqan nispa:

“Qhalichakuychis, noqan kani, ama manchakuychischu”.

⁵¹Hina seqahatarqan paykunaman balsa pataman. Hinataq wayraqa thanirqapurqan pacha, paykunataq muspharisqaraq kapurqanku. ⁵²Imaraykuchus paykunaqa manan reparasqakuchu t'anta mirachisqanta, ashwanpas sonqonku rumichasqa karqan.

JESÚS HAMPIN ASHKHA ONQOQKUNATA

6,53-56 // Mt 14,34-36

⁵³Qochata wasapaspa chayarqanku hallp'aman, Genesaret llaqtaman, chaypitaq balsata wataykurqanku. ⁵⁴Hina balsamanta lloqsishaqtinku pacha, payta reqsishatarqanku, ⁵⁵hinaspataq phawarirqanku hinantin chay hap'iyinta hinataq qallarirqanku apayta onqosqakunata kallapakunapi maypichus kasqanta uyarispa. ⁵⁶Hina maytaña waykuqtinpas, hina huch'uy llaqtakuna otaq

hatun llaqtakuna, hina ayllukunamanpis, onqosqakunata plazakunapi churaykurqanku hinataq mañakurqanku payta p'achanpaq kantullantapas llamiykuchinanpaq, hinataq llapan llamiyquqkuna qhaliyapurqanku.

ÑAWPAQ KURAQKUNAQ YACHACHISQANMANTA TAPUNAKUNKU

7,1-23 // Mt 15-1-20

⁷Hina Jesuspaq qayllanpi huñukurqanku fariseokuna huk qelqa yachachiqkunapiwan; paykunaqa Jerusalemanta chayamurqanku. ²Hinataq rikurqanku wakin yachaqaqninkuna t'antata huchakama makinwan mikhusqankuta, kayqa nin, mana makinta maqllikuspa. ³Imaraykuchus fariseokunaqa hinallataq llapan judiokunapis manan mikhuqchu kanku mana allinta makinkuta maqllikuspa, ñawpaq kuraqkunaq yachachisqanman hap'ipakuspa. ⁴Hina manallataqmi imatapis mikhunkumanchu qhatumanta kutimuspa manaraq ñawpaqta maqllikuspaqa, hinallataq wak ashkhan kan chaskisqanku hap'ipakunankupaq, imayna q'erokunata, mankakunata, ch'uwakunata puñunakunatapis maqlli. ⁵Hina fariseokuna qelqa yachachiqkunapiwan payta tapurqanku:

“¿Imanaqtintaq yachaqaqniykikuna mana ñawpaq kuraqkunaq yachachisqanman hina purinkuchu, ashwanpas t'antata huchakama makinwan mikhunku?”

⁶Paykunata nirqan:

“¡Allintan Isaiasqa qankuna ishkay uyamanta profeta hina rimarqan, imayna qelqasqa kashan: ‘Kay llaqtaqa yupaychawan siminwanmi, ichaqa sonqonqa karupi tarikun noqamanta. ⁷Yanqan yupaychawanku imaraykuchus yachachinku runakunaq kamachisqanta.’ ⁸Diospaq kamachikusqanta saqerparispa runakunaq yachachisqanman hap'ipakunkichis”.

⁹Nillarqantaq paykunata:

“Allinta Diospaq kamachikusqanta pisichankichis qankunaq yachachisqaykichista waqaychanaykichispaq. ¹⁰Imaraykuchus Moisesqa nirqan: ‘Yupaychay tayta mamaykita’ hinallataq: ‘Mayqenqen tayta mamanta ñakan chayqa wañunan kanqa’. ¹¹Ichaqa qankunaqa ninkichis: ‘Huk runaqa taytatapas otaq mamatapaspas niyta atin: Korban, kayqa nin apahata, chaymi qanta noqaq

yanapasqay. ¹²Manataq munankichischu imatapis pay ruwananta tayta mamapaq.

¹³Ahinata chinkachipunkichis Diospaq siminta qankunaq yachay chaskichisqaykichiswan hinallataq imaymana chayman rikch'akuqkunata ruwankichis".

¹⁴Hina wakmanta ashkha runakunata waharispay paykunata nirqan:

"Uyariwaychis llapaykichis hinataq hap'iqaychis. ¹⁵Mana imapis hawamanta runaman waykuqqa qhellichanmanchu ashwanpis runamanta lloqsiqmi runata qhellichan. (¹⁶ Pichus uyariq ninriyoqqa, uyariqchun)".

¹⁷Runakunamanta karunchakuspa wasiman waykuqtin yachaqaqninkuna payta tapurqan chay rikch'anachiymanta. ¹⁸Paykunatataq nirqan:

"¿Hina qankunapis manachu atinkichis hap'iqayta? ¿Manachu hap'iqankichis imapis hawamanta runaman waykuq mana qhellichasqanta? ¹⁹Imaraykuchus manan waykun sonqonmanchu ashwanpis wiksanmanmi hinaspataq hisp'anaman lloqsin".

Ahinata Jesús yachachirqan llapan mikhunakuna ch'uya kasqanta. ²⁰Nillarqantaq:

"Imachus lloqsin runamanta chaymi qhellichan runata. ²¹Imaraykuchus ukhumanta, runakunaq sonqonmantan lloqsin mana allin yuyaykuna, qhelli huchapi puriykuna, suwakuykuna, sipiykuna, ²²wasanchakuykuna, munapakuykuna, mana allin ruwaykuna, liso kay, q'otukuy, mana allinta qhaway, Diosmanta asikuy, atiy sonqo kay, mana yuyayniyoq kay. ²³ Lllapan chay mana allinkunan lloqsimun ukhumanta hinaspataq qhellichan runata".

JESÚS ALLIYACHIN MANA DIOS REQSIQ WARMIQ USUSINTA

7,24-30 // Mt 15,21-28

²⁴Jesús chaymanta sayarispay ripurqan Tiro llaqtaq hap'iyinkunaman. Hina huk wasiman waykuspa mana pipas yachananta munarqanchu ichaqa mana pakakuyta atirqanchu. ²⁵Kikin ratu pacha huk warmi paymanta uyarispay, paypaq ususin mana allin espirituq kaqtin, hamuspa chakinpi qonqoriykukurqan. ²⁶Warmiqa karqan griega, Sirofinicia paqarisqan suyumanta; hina payta

mañakurqan ususinmanta saqrata qarqonanta.

²⁷Paytataq nirqan:

"Suyarikuy, ñawpaqtaqa saksaykunan wawakunaraqmi imaraykuchus manan allinchu wawakunaq t'antanta hap'ispa alqochakunaman wikch'upuy".

²⁸Pay kutichirqan nispa:

"Apu, mesa ukhupi kaq alqochakunapis mikhunmi wawakunaq t'anta puchunkunamanta".

²⁹Hina payta nirqan:

"Kay rimay rayku ripuy; saqraqa lloqsinñan ususiykimanta".

³⁰Hina wasinta purispa tarirqan wawata puñuna patapi sirishaqta hinallataq saqratapay ripuqtaña.

JESÚS HAMPIN HAKLLU HINALLATAQ ROQT'O RUNATA

7,31-37

³¹Tiro hap'iyimanta wakmanta lloqsispay Jesusqa chayarqan Sidon llaqtanta Galilea qochaman, Decápolis hap'iyta wasapaspa.

³²Hina aparqanku payman roqt'o hinallataq hakllu runata hina mañakurqanku makinta payman churaykunanta. ³³Hina runakunamanta wak cheqasman aysarispay ruk'anankunata winaykurqan ninrinkunaman, thoqahataspataq llamiykurqan qallunta. ³⁴Hinaspataq hanaq pachata qhawahataspa sonqonraq ch'allasqa nirqan:

"Efathá" chaytaqmi nin: "Kichakuy".

³⁵Hina ninrinkuna kicharparikurqan hinallataq qallunpis paskarparikurqan, hinaspataq allinta rimapurqan. ³⁶Hina paykunata kamachirqan aman pimanpas willanankupaq; ichaqa ashwan kamachishaqtin, astawanraq paykunaqa willakurqanku. ³⁷Hina pasaqta muspharqanku nispa:

"Tukuy imatapas allinta ruwan; roqt'okunata uyariqchun hinallataq upakunatapis rimachin".

JESÚS MIRACHIN T'ANTATA ISHKAY KAQ KUTIPI

8,1-10 // Mt 15,32-39

⁸Chay p'unchaykunapi, wakmanta ashkha runa huñuri

²"Khuyapayanin kay ashkha runakunata imaraykuchus kinsa p'unchayñan qhepakunku noqawan, manataq kanchu imapas mikhunankupaq. ³Hinata kacharpariymant

wasinkuta yaraqasqata hinaqa chawpi ñanpichari pisipapunkuman, imaraykuchus wakin hamunku karumantaraq”.

⁴Yachaqaqninkunataq payta kutichirqanku:

“¿Maymantataq pipas orqonman kay waqt’a pampapi t’antata kaykunata saksachinanpaq?”

⁵Paykunatataq tapuykurqan:

“¿Hayk’an t’antaykichis?”

Paykunataq nirqanku: “Qanchis”.

⁶Hinataq kamachirqan runakunata pampapi tiyaykunankupa; hinaspataq qanchis t’antata hap’ispa, graciasta qospa, phasmirqorqan hinaspataq qorqan yachaqaqninkunaman paykuna rakinanpaq. hina paykunaqa runakunaman rakirarqan. ⁷Hina kallaraqantaq pisilla challwanku; hinasqataq saminchaspa nirqan chaytapis rakirpariychis. ⁸Hina mikhurqanku saqsanankukama hinaspataq puchusqankuta oqarirqanku qanchis canastata pacha. ⁹Karqanku tawa waranqa runa hina. Hinataq kacharparipurqan. ¹⁰Kikin ratu pacha balsaman waykuykuspa yachaqaqninkunapiwan ripurqan Dalmanuthá hap’iykunaman.

JESÚS HUCHACHAN FARISEOKUNATA SADUCEOKUNATAWAN

8,11-21 // Mt 16,1-12

¹¹Fariseokuna lloqsipa qallarirqanku Jesuswan tapunakuyta. Hinataq wateqayta munaspa paymanta mañakurqanku huk ch’ikuta hanaq pachamanta. ¹²Hina anchata llakipakuspa nirqan:

“¿Imanaqtinmi kay wiñaykuna mañakunku huk ch’ikuta? Cheqaqtan niykichis: kay wiñaykunaqa manan chaskinqachu ima ch’ikutapis”.

¹³Hinaspataq paykunata saqerparispa, balsapataman seqahataspa huk qocha kantuman ripurqan. ¹⁴Yachaqaqninkunataq qonqarqapusqaku t’anta apakuyta hinataq ch’ulla t’antalla tarikurqan paykunawan balsapatapi. ¹⁵Paykunatataq kamachirqan nispa:

“Qhawaychis, karunchakuychis fariseokunaq poqoyninmanta hinallataq Herodespaq poqoyninmantapas”.

¹⁶Tapunakurqanku paykuna ukhupi mana t’antanku kasqanmanta. ¹⁷Jesús yachaspataq paykunata nirqan:

“¿Imanaqtinmi tapunakunkichis mana t’antaykichis kasqanmanta? ¿Manaraqchu hap’iqankichischu nitaq reparaychischu? ¿Sonqoykichisqa rumichasqachu kan? ¹⁸¿Ñawiyocña kashaspapis manachu rikunkichis hinallataq ninriyoqña kaspapis manallataqchu uyarinkichis? ¿Manachu yuyankichis? ¹⁹Pishqa t’antata pishqa waranqa runakunaman rakiqtiy ¿Hayk’a canastakuna hunt’atan puchukunata oqarirqankichis?”

Paytataq nirqanku:

“Chunka ishkayniyoqta”.

²⁰“Qanchis t’antata tawa waranqa runakunaman rakiqtiy ¿Hayk’a hatun canastakuna hunt’atan p’uchukunata oqarirqankichis?”

Paykunataq nirqanku:

“Qanchista”.

²¹Paykunatataq nirqan:

“¿Manaraqpunichu hap’iqankichis?”

JESÚS ÑAWSATA HAMPIN

8,22-26

²²Betsaidaman chayaqarqanku, hina apamurqanku payman huk ñawsa runata hinaspa mañakurqanku llamiykunanta. ²³Hina ñawsata makinmanta hap’iykuspa pusarqan llaqtaq hawanman. Chaymanta ñawinman thoqahataspa hinallataq makinta pay pataman churaykuspa tapurqan:

“¿Imatapis rikunkichu?”

²⁴Hina rikuyta qallarispaspa nirqan:

“Rikuni runakunata, rikuni sach’akunata hina, paykuna purinaqashan”.

²⁵Chaymanta makinta wakmanta churaykurqan ñawinman hinataq qhawaripurqan allinta hinataq alliyapurqan, hinataq tukuyta sut’ita rikupurqan. ²⁶Hinataq kachapurqan wasinta nispa:

“Aman llaqtata waykunkichu”.

PEDRO SUT’INCHAN CRISTOPI IÑISQANTA

8,27-30 // Mt 16,13-20; Lc 9,18-21

²⁷Hina Jesús lloqsirqan yachaqaqninkunapiwan Cesarea Filipino llaqtakunaman, hinataq ñanta purishaspa tapurqan yachaqaqninkunata nispa:

“¿Runakunaq nisqanman hina, ¿Pis noqa kani?”

²⁸Paykunataq kutichirqanku nispa:

“Hukkuna ninku: ‘Juan Bautistan’, wakkunataq: ‘Eliasmi’, wakintaq: ‘huknin profetakunamanta’”.

²⁹Paytaq paykunata tapurqan:

“Qankunapaqri, ¿Pitaq noqa kani?”

Kutichispa Pedro payta nirqan:

“Qanqa kanki Criston”.

³⁰Hina paykunata phiñaykurqan ama pimanpas paymanta rimanankupaq.

JESÚS RIMAN WAÑUNANMANTA

8,31-9,1 // Mt 16,21-28; Lc 9,22-27

³¹Hina qallarirqan paykunata yachachiya Runaq Churin maytan ñak’arinanta hinallataq paytaqa mana allintan qhawarinankuta kuraqkuna, umalliq paqokuna, qelqa yachachiqkunapis, hinallataq wañuchisqa kananta hinallataq kinsa p’unchaymanta kawsarimunanta.

³²Hinatataq sut’inta rimarqan. Hina wak chiqasman pularispa Pedro qallarirqan phiñaykuya. ³³Ichaqa kutirispayachaqaqninkunata rikuspa Pedrota phiñaykurqan nispa:

“¿Karunchakuy noqamanta, Satanás! imaraykuchus manan Dios hinachu yuyaykunki, ashwanpis runakuna hinan”.

³⁴Hina waharispay runakunata yachaqaqninkunatawan nirqan:

“Qhepayta puriy munaqqa pay kikinmanta qonqakuchun, q’epichun cruzninta hinaspataq qhepayta hamuchun. ³⁵Imaraykuchus pichus kawsayninta waqaychayta munanqa chayqa astawanmi chinkachinqa; ichaqa pichus noqa rayku allin willakuy raykupas kawsayninta chinkachinqa chayqa waqaychanqan.

³⁶¿Imaraykuchus ima allinmi kanman runapaq kay muyuntin pachata hap’iy sichus kawsayninta pisipachinqa chayri? ³⁷Hinari, ¿Imatataq qonqa huk runa kawsayninmanta?

³⁸Pipas noqamanta p’enqakunqa hinallataq rimasqaykunamanta, kay wasanchakuq huchasapa wiñaykunaq uyanpi hinaqa, Runaq Churinpas p’enqakullanqataq paymanta hayk’aqchus hamunqa taytanpaq glorianpi santo angelkunawan hina”.

9¹Paykunata nillarqantaq:

“Cheqaqtan niykichis: Kaypi kaqkunamanta wakinkunaqa manan wañunqachu manaraq ñawpaqta rikuspa Diospaq kamachiynin kallpawan hamusqanta”.

JESÚS REQSICHIKUN WAK RIKCH’AYPI

9,2-13 // Mt 17,1-13; Lc 9,28-36

²Soqta p’unchaymanta, Jesús paywan aparqan Pedrota, Santiagota, Juantawan, hinaspa pularikurqan sapllankuta paykunata huk hatun orqo pataman. Hina paykunaq ñawpaqenkupi wak rikch’ayman kutirqapurqan. ³P’achankunapis tukupurqan k’anchariq, pasaq yuraq, imayna kay pachapi manan pi yuraqchaqpis yuraqyachiya atinmanchu chay hinataqa. ⁴Hina paykunaq ñawpaqenpi ukhurimurqan Elías Moisespiwan, paykuna Jesuswan rimarasharqanku. ⁵Hina Pedro kutichispa nirqan Jesusta:

“Rabí, ¿May allinmi kaypi kakunchis! Hatarichisun kinsa ch’ukllata: hukta qanpaq, huktataq Moisespaq huk kaqtataq Eliaspaq”.

⁶Manan yacharqanchu ima rimasqantapas imaraykuchus tarikurqanku pasaq mancharisqa. ⁷Hina huk phuyu chayamurqan llanthunwan paykunata pakaykuspa hinataq phuyumantaqa huk kunka llosimurqan:

“Kaymi munasqa churiy, payta uyariychis”.

⁸Hinaspataq qonqay muyuriqninta qhawarispay manataq pitapis rikurqankuchu ichaqa Jesusllata paykunawan.

⁹Orqomanta uraykamuqtinku paykunata kamachirqan ama pimanpas rikusqankuta willanankupaq, Runaq Churin wañusqakunamanta kawsarimunankama. ¹⁰Chaymi rimasqata paykunapaq waqaycharqanku, ichaqa paykuna ukhupi tapunakurqanku imataq kanman chay “Wañusqakunamanta kawsarimuy”. ¹¹Hina payta tapurqanku nispa:

“¿Imanaqtinta qelqa yachachiqkunari ninku Eliasraqmi ñawpaqtaqa hamunan nispa?”

¹²Paytaq paykunata nirqan:

“Eliasqa ñawpaqta hamuspa llapallanta hallch’anqa. ¿Imanaqtin qelqasqa kashan Runaq Churinmanta, pay mayta ñak’arinanta hinallataq pisichasqa kananta? ¹³Ichaqa niykichis: Eliasqa ñan hamurqanña hinataq ruwarqanku payta ima munasqankuta paymanta qelqasqaman hina”.

JESÚS HAMPIN SAQRAYOO WAWATA

9,14-29 // Mt 17,14-21; Lc 9,37-43a

¹⁴Hina yachaqaqkunaman chayamuspa, rikurqanku paykunaq qayllanpi ashkha runakunata qelqa yachachiqkunatawan, paykunaqa tapunakusharqanku chaykunawan.

¹⁵Kikin ratu pacha llapa runakuna Jesusta rikuspa musphararqan hinaspataq phawamuspa payta napaykurqanku.

¹⁶Paykunatataq tapurqan:

“¿Imatan tapunakushankichis kaykunawan?”

¹⁷Hinataq chay runakunamanta huknin payta kutichirqan:

“Amawt’a, churiyta qanman apamuyki, paymi upa espírituyoq kapun; ¹⁸maypachachus payta hap’itan hinaqa wikch’urparin pampaman, chaytaq phosoqota aqtun, kiruntataq k’utukun hinaspataq k’aspi hina chutarikapun. Nini yachaqaqniykikunata kay espírituta qarqoychis nispa ichaqa manan atirgankuchu”.

¹⁹Paytaq kutichispa nirqan:

“¿Ay mana ñiq wiñay runakuna! ¿Hayk’aqkaman qankunawan kasaq? ¿Hayk’aqkaman muchusqaykichis? Apamuwaychis”.

²⁰Hinataq payman apahatarqanku. Payta rikurqospa espírituqa kikin ratu pacha pasaqta chhawchirirqan, chaytaq pampaman urmaqaspa qhosparqan phosoqota aqtuspa.

²¹Hinataq tapurqan taytanta:

“¿Hayk’aqmantañan ahina kashan?”

²²Paytaq nirqan:

“Wawanmanta pacha. Ashkha kutitañan chanqaykun ninaman hinallataq unuman wañuchinanpaq; ichaqa atinki chayqa, noqaykuta khuyapayaykuspa yanapawayku”.

²³Jesustaq payta nirqan:

“¿Iman chay: Atinki chayqa? Tukuy imapas atikunmi ñiqpaqqa”.

²⁴Kikin ratu pacha wawaq taytanqa qaparispaspa nirqan:

“Ñinin, ¡yanapay mana ñiniyoq kayniyta!”

²⁵Hinataq Jesusqa ashkha runakuna huñukamuqta rikuspa qhelli espírituta phinaykurqan nispa:

“Upa hinallataq roqt’o espíritu, noqan kamachiyki, lloqsiy paymanta hinaspa amaña waykuychu astawanpis payman”.

²⁶Hina qaparispaspa hinallataq pasaqta chhawchirispaspa lloqsirqan; hinaspa wawaqa wañusqa hina kapusharqan; chay rayku runakuna nirqanku wañukapunmi nispa.

²⁷Jesustaq makinmanta hap’iykuspa sayarichirqan hinataq chakinpi sayarithapirqan.

²⁸Hina wasiman waykuykuqtin yachaqaqnikunata sapallanpi payta tapurqanku:

“Imanaqtintaq noqaykuri mana atirgaykuchu qarqoyta?”

²⁹Paykunatataq nirqan:

“Kay rikch’ay saqrakunaqa manan imawanpis lloqsiyta atinmanchu ichaqa mañakuyllawanmi”.

JESÚS RIMAN WAKMANTA WAÑUNANMANTA

9,30-32 // Mt 17,22-23; Lc 9,43b-45

³⁰Chaqaymanta lloqsispa Galileanta purirqanku, hinataq mana munarqanchu pipas yachananta,

³¹imaraykuchus yachaqaqnikunata yachachisharqan. Hinaspa paykunata nirqan:

“Runaq Churinga runakunaq makinpi hap’ichisqan kanqa, hina wañuchinqaku, hinataq wañusqa kinsa p’unchaymanta kawsarimunqa”.

³²Ichaqa paykuna manan hap’iqarqankuchu chay rimayta manchaykullarqankutaq tapuykuyta.

DIOSPAQ KAMACHIYNINPI KURAO KAQMANTA

9,33-50 // Mt 18,1-9; Lc 9,46-50; 17,1-2

³³Hina Cafarnaúnta chayarqan hinaspa wasipi kaspaña Jesús paykunata tapurqan:

“¿Imatataq tapunakusharqankichis ñanpi?”

³⁴Paykunaqa ch’inlla karqanku, imaraykuchus ñanta purishaspa tapunakusqaku mayqen kaqtaq kanman kuraq. ³⁵Hina Jesusqa tiyaykuspa waharirqan chunka ishkañiyoqñintinta hinaspa paykunata nirqan:

“Sichus pipis ñawpaqpi kayta munan chayqa, llapanpaq qhepanpi kachun hinallataq llapanpaq serviqnin kachun”.

³⁶Hinaspa huk wawata hap’iykuspa paykunaq chawpinpi churaykurqan, oqllaykuspataq paykunata nirqan:

³⁷“Pichus chaskin kay hina wawakunaq hukninta nokaq sutiypi hinaqa noqatan chaskiwan; hinallataq pichus noqata

chaskiwan chayqa manan noqatachu chaskiwan ashwanpis kachamuwaqniytan”.

³⁸Juanqa payta nirqan:

“Amawt’a, rikurqayku hukta sutiyki saqrakunata qarqoshaqta, payta hark’arqayku imaraykuchus mana noqaykuq qhepaykutachu purin chay”.

³⁹Jesústaq nirqan:

“Ama payta hark’aychishu imaraykuchus manan pipas huk milagrota sutiypi ruwanmanchu chaymantataq mana allinta noqamanta rimayta atinmanchu. ⁴⁰Pichus mana noqanchis awqa kaqqa noqanchiswanmi kashan. ⁴¹Hinataq pichus huk q’ero unuta qankunaman uhaykuchiqa Cristoq kasqaykichisrayku hinaqa, cheqaqta niykichis, mana chinkachinqachu kutichipuyninta.

⁴²Pichus mishk’achinqa noqapi iñiq huch’uykunamanta hukninta hinaqa; ashwan allinraqmi paypaq kanman kunkanman huk kutana rumita warkuykuspa qochaman wikch’uykapusqa kanan. ⁴³Hinallataq sichus makiyki mishk’achisunki hinaqa kuchurqakapuy. Ashwan allinmi qanpaq kanqa kawsayman waykuy ñuk’u; mana hinataq ishkaynin makintin ukhu pachaman, mana wañuq ninaman ripuy. ⁴⁵Hinallataq sichus chakiyki mishk’achisunki hinaqa kuchurqakapuy. Ashwan allinmi qanpaq kanqa kawsayman waykuy wist’u; mana hinataq ishkaynin chakintin ukhu pachaman wikch’uykuchikuy. ⁴⁶Hinallataq sichus ñawiyki mishk’achisunki hinaqa orqorqokuy.

⁴⁷Imaraykuchus ashwan allinmi qanpaq kanqa ch’ulla ñawiyuq Diospaq kamachiyninman waykuy, mana hinataq ishkaynin ñawintin ukhu pachaman wikch’uykuchikuy, ⁴⁸chaypin kurunkupis manan tukukunchu manallataq ninapis wañunchu. ⁴⁹Imaraykuchus tukuymi ninawan kachichasqa kanqaku. ⁵⁰Kachiqa allinmi kakun, ichaqa sichus chay kachi q’aymayapunqa hinari ¿Imawantaq kachita kutichinkichis? Qankunapi kachun kachi hinataq kawsakuychis thakpi qankuna ukhupi”.

TAPUNAKUNKU T’AQANAKUYMANTA

10,1-12 // Mt 19,1-12

¹⁰Chaymanta sayaripa Jesusqa chayarqan Judeaq hap’iyninkunaman hinallataq Jordán mayuq chimpanman. Wakmanta ashkha

runakuna huñukurqan paypaq qayllanpi; hina wakmanta yachachirqan imayna yachasqa kasqanman. ²Hina chimpahataspa huk fariseokuna payta wateqachiyta munaspa tapurqanku:

“¿Huk qhari atinmanchu warmin qatirpariyta?”

³Paytaq kutichispa paykunata nirqan:

“¿Imatan kamachirqasunkichis Moisés?”

⁴Paykuna nillaraqantaq:

“Moisesqa atiyta qorqan huk t’aqanakuy qelqata qelqaspa qatirparinapaq”.

⁵Jesustaq paykunata nirqan:

“Rumi sonqo kasqaykichis rayku chay kamachisqata qelqarqasunkichis. ⁶Ichaqa kay pacha qallariypi Diosqa ruwarqan paykunata qharita hinallataq warmita. ⁷Chay raykun runaqa saqerparinqa tayta mamanta hinaspataq warminman huñukapunqa. ⁸Hina iskayninku ch’ulla runalla kanqaku. Hina kaqtinqa manañan ishkaychu kanku, ashwanpis ch’ullallan. ⁹Chay rayku Diospaq huñusqantaqa runaqa ama t’aqachunchu”.

¹⁰Hinaspa wasipiña yachaqaqkuna wakmanta tapurqanku chaymanta, ¹¹hinataq paykunata nirqan:

“Pichus warminta qatirparinqa hinaspataq kasarakuq wakwan chayqa ñawpaq warmintan wasanchanqa; ¹²hinallataq sichus huk warmi qharinta qatirparin hinaspataq kasarakuq wakwan chayqa wasanchallantaqmi”.

JESÚS WAWAKUNAWAN

10,13-16 // Mt 19,13-15; Lc 18,15-17

¹³Hina wawankuta apamurqanku llamiykunanpaq; ichaqa yachaqaqkuna phiñaykurqanku chay apamuqkunata.

¹⁴Jesusqa chayta rikurqospa phiñarikurqan hinaspataq paykunata nirqan:

“Saqeychis noqaman hamuq wawakunata amataq hark’aychischu. Diospaq kamachiyninqa paykuna hina kaqkunallapaqmi. ¹⁵Cheqaqtapunin niykichis: pichus mana chaskinqachu Diospaq kamachiyninta huk wawa hina chayqa manan waykunqachu payman”.

¹⁶Paykunata oqllaykuspa samincharqan makinta paykuna pataman churaykuspa.

JESÚS QHAPAQ RUNAPIWAN

10,17-31 // Mt 19,16-30; Lc 18,18-30

¹⁷Hina ñanman lloqsiqtin huk runa phawarimuspa qonqoriykukuspa payta tapuykurqan:

“Allin amawt’a, ¿Imatan ruwasaq wiñay kawsayta taripanaypaq?”

¹⁸Jesustaq payta nirqan:

“¿Imanaqtintaq sutichawanki ‘allin’ nispa? Manan pipas allinchu, ch’ullallan allinqa, chaytaqmi Dios. ¹⁹Reqsinkiñan kamachikuy simikunata: Ama wañuchinkichu, ama wasanchankichu, ama suwakunkichu, ama llullakuspa tumpankichu, ama q’otonkichu, taytaykita mamaykita yupaychanki”.

²⁰Paytaq kutichispa nirqan:

“Amawt’a, llapantan kaykunataqa waynaymanta pachañan waqaychani”.

²¹Jesusqa payta qhawahataspa munaykurqan hinaspataq payta nirqan:

“Kashanraqmi huk ruwanayki: Puriy, llapanta kaqniykikunata qhatopuy hinaspataq qopuy wakchakunaman, hina hanaq pachapi qanpaq kanqa qhapaq kaqniyki hinaspataq hamuy, qhepayta purimuy”.

²²Payqa chay nisqan rayku llakipakurqan hinaspataq ripurqan llakisqa imaraykuchus karqan ashkha kaqniyoq.

²³Hina Jesús pay muyuriqta qhawarispas yachaqaqninkunata nirqan:

“¡May sasatan kaqniyoqkunaqa waykunku Diospaq kamachiyninman!”

²⁴Yachaqaqkunaqa rimasqankuna rayku musphapusharqanku ichaqa Jesús wakmanta kutichispa paykunata nirqan:

“Wawakuna, ¡May sasan kakun Diospaq kamachiyninman waykuyqa! ²⁵Ashwanraqmi atikun yawriq nirrinta kamelloq suchurqonan huk qhapaqpaq Diospaq kamachiyninman waykunanmantaqa”.

²⁶Paykunataq nishuta muspharirqanku ninakuspa:

“Hinari, ¿pin qespikuyta atinman?”

²⁷Paykunata qhawahataspa Jesús nirqan:

“Runakunapaqqa mana atikuqmi, ichaqa Diospaqqa manan mana atikuqchu, imaraykuchus Diospaqqa tukuy imapis atikuqmi”.

²⁸Pedroqa qallarirqan niyta:

“Noqayku llapanta saqerparispa qhepaykita purimuyku”.

²⁹Jesús nirqan:

“Cheqaqtan niykichis: Manan pipas wasita otaq wayqekunata otaq panakunata otaq mamata otaq taytata otaq wawakunata otaq chakrakunata noqa rayku hinallataq allin willakuy rayku saqerpariqqa ³⁰kanqachu mana chaskiq pachaq kutita kunan kay kawsaypi wasikunata, wayqekunata, panakunata, mamakunata, wawakunata hinallataq chakrakunata, qatiykachasqapis, hamuq pachapitaq chaskinqa wiñay kawsayta. ³¹Ashkhan ñawpaqpi kaqkuna qhepapi tarikunqaku hinallataq qhepapi kaqkunapas ñawpaqpi tarikunqaku”.

JESUS WILLAKUN KINSA KAQ KUTIPI WAÑUNANTA

10,32-34 // Mt 20,17-19; Lc 18,31-34

³²Kasharqankutaq ñanpi Jerusalén llaqtaman seqashaspa, Jesustaq paykunaq ñawpaqenta risharqan. Yachaqaqninkuna purisharqanku musphaspa; qhepanta puriqkunataq manchasqa karqanku. Hina wakmanta chunka ishkañiyoqñintinta wak cheqasman waharispas qallarirqan paykunaman willayta imachus payman ruwanankuta:

³³“Seqashanchis Jerusalemman hina Runaq Churintaqa qopunqaku umalliq paqokunaman hinallataq qelqa yachachiqkunaman hina wañunanpaq huchachanqaku hina qopunqaku mana Diosta reqsiq runakunaman, ³⁴payta asipayanqaku, thoqahatanqaku, suq’anqaku hinaspataq wañuchinqaku ichaqa kinsa p’unchaymanta kawsarimpunqa”.

SANTIAGO JUANPIWAN MAÑAKUNKU ÑAWPAQPI KANANKUPAQ

10,35-45 // Mt 20,20-28

³⁵Zebedeoq churinkuna Santiago Juanpiwan Jesusman chimpahataspa nirqanku:

“Amawt’a, munayku mañakusqaykuta ruwanawaykikuta”.

³⁶Payqa paykunata nirqan:

“¿Imatataq munankichis qankunapaq ruwanayta?”

³⁷Paykunataq nirqanku:

“Qowayku huk paña makiykipi huk kaqtaq lloq’e makiykipi tiyaykunanchista gloriaykipi”.

³⁸Jesusqa paykunata nirqan:

“Manan yachankichischu imata mañakusqaykichista. ¿Qankunari

atiwachischu uhayta noqaq uhanay q'ero
otaq bautizachikuyta noqaq bautizachikunay
bautismowan?"

³⁹Paykunaqa nirqanku:

“Atisaqkun”.

Jesusqa paykunata nirqan:

“Atinkichischari noqaq uhanay q'ero
uhayta hinallataq noqaq bautizachikunay
bautismowan bautizachikuyta; ⁴⁰ichaqa tiyayta
pañaypi otaq lloq'eypiqa manan qoyta
atinichu; chayqa kanqa pikunapaqchus
wakichisqa kashan chaykunapaqmi”.

⁴¹Chayta uyarispataq wakin
chunkantinkuna qallarirqan phiñarikuyta
Santiagowan hinallataq Juanwan. ⁴²Jesustaq
paykunata waharipa nirqan:

“Yachankichis imaynatachus llaqtakuna
kamachiyta yuyaykuqkunaqa munayninta
ruwanku runankunawan hinallataq
hatunninkunaqa sarunchanku; ⁴³ichaqa manan
hinachu qankuna ukhupi. Ashwanpis
mayqenña qankuna ukhupi hatun kayta
munaqqa qankuna serviq kachun; ⁴⁴hinallataq
mayqenña qankuna ukhupi ñawpaqpi kayta
munaqqa llapanpaq kamachin kachun.
⁴⁵Imaraykuchus Runaq Churinpis manan
hamurqan servichikuqchu ashwanpis serviqmi
hinallataq kawsayninta qoq ashkha runakunaq
qespikunanpaq”.

JESÚS HAMPIN JERICOMANTA ÑAWSATA

10,46-52 // Mt 20,29-34; Lc 18,35-43

⁴⁶Hina Jericomán chayarqanku. Hina
Jericomanta lloqsiqtin yachaqaqninkunawan
ashkha runakunawanpis, Timeoq churin,
Bartimeo, ñawsa, mañapakuq, tiyasharqan ñan
kantupi. ⁴⁷Jesús Nazareno kasqanta
uyarispataq qapariyta qallarirqan nispa:

“¡Davidpaq Churin Jesús, khuyapayaway!”

⁴⁸Ashkha runakunataq phiñaykurqanku
upallananpaq. Ichaqa payqa astawan
kallpawan qaparirqan:

“¡Davidpaq Churin, khuyapayaway!”

⁴⁹Hina Jesusqa sayaykuspa nirqan:

“Wahamuychis”.

Hina waharqanku ñawsata nispa:

“¡Qhalichakuy, sayariy! Wahashasunki”.

⁵⁰Hinataq pay llikllanta chanqarparispa
ch'ullallata sayarithapispa chimpahatarqan
Jesusman. ⁵¹Jesustaq payta nirqan:

“¿Imatan ruwanaytan munanki panpaq?”

Ñawsataq payta nirqan:

“Rabuni, wakmanta qhawachiwanaykita”.

⁵²Jesustaq payta nirqan:

“Ripuy, iñiyniykin qespichisunki”.

Hinataq kikin ratu pacha qhawarirqan
hinaspataq Jesuspaq qhepanta purirqan ñanpi.

JESÚS WAYKUN JERUSALENMAN

11,1-11 // Mt 21,1-11; Lc 19,28-40; Jn

12,12-19

¹¹Jerusalén llaqtaman, Betfageman
hinallataq Betaniaman qayllaykushaqtinkuña,
Olivos orqoq chakinpi; Jesusqa kacharqan
ishkay yachaqaqninkunata ²nispa:

“Puriychis chimpaykichis kaq llaqtata;
hinataq waykuspa kikin ratu tarinkichis
watasqata huk asnochata mana piqpas
kunankama sillaspanta. Phashkarqoychis
hinataq apamuychis. ³Sichus pipas
nisunkichis: ¿Imanaqtinmi kayta
ruwashankichis? nispa hinaqa niychis: ‘Apun
munashan ichaqa kutichimpunqa kikin ratu’”.

⁴Purirqanku hinataq tarirqanku asnuchata
watasqata huk punkuq qayllanpi hawa ñan
patapi hinaspataq phaskarqorqanku. ⁵Chaypi
kaqkunamanta hukuna paykunata nirqan:

“Imatataq ruwankichis asnochata
phashkaspa?”

⁶Paykuna willarqanku Jesuspaq nisqanman
hina; hinataq mana pipis hark'akurqanchu.
⁷Hina Jesusman asnuchata apamurqanku,
p'achankutataq churaykurqanku asnocha
pataman; paytaq sillaykukurqan chaypi.

⁸Ashkha runakuna mast'arparirqan
p'achankunata ñan patapi, wakinkunataq
raphikunata chakrakunamanta kuchuqarqan.

⁹Ñawpaqta puriqkuna hinallataq qhepata
puriqkunapis qaparirqanku nispa:

“¡Hosanna! Saminchasqa kachun Apuq
sut'inpi hamuq! ¹⁰¡Saminchasqa kachun David
taytanchispaq hamuq kamachiynin! ¡Hosanna
hanaq pacha altukunapi!”

¹¹Hina waykurqan Jerusalemman,
temploman. Hinaspataq muyuyninta llapanta
qhawaripa, ch'isiña kaqtin, chunka
ishkayniyoqkunantin Betaniaman lloqsirqan.

JESÚS ÑAKAN MANA RURUQ

HIGOS SACH'ATA

11,12-14 // Mt 21,18-19

¹²Qhepantin p'unchay Betaniamanta
lloqsishaqtinku Jesús yaraqachikurqan; ¹³hina

karumanta huk raphiyuq higos sach'ata rikuspa chimpaykurqan imallatapis chaypi tarinanpaq. Chimpaykuspa manan imatapis tarirqanchu ashwanpis raphikunallatan, manaraq higos urinan tiempuchu kaqtin.¹⁴Hina higos sach'ata nirqan:

“¡Ama hayk'aqpis wiñaypaq pipas mikhuchunchu qanpaq ruruykita!”

Chayta yachaqaqninkuna uyarirqanku.

JESÚS QARQON TEMPLOMANTA QHATOQKUNATA

11,15-19 // Mt 21,12-17; Lc 19,45-48; Jn 2,13-22

¹⁵Hina chayaraqanku Jerusalenman hinaspataq temploa waykuspa qallarirqan qarqoyta templopi qhatoqkunata hinallataq rantiqkunata; qolqe chhalaqkunaraq mesankunatapas hinallataq urpi qhatoqkunaraq tiyanankunatapas kumparparirqan; ¹⁶hina manan munarqanchu pipas templo ukhupi kaqninkunata apanaqananta. ¹⁷Hina paykunata yachachirqan nispa:

“¿Manachu qelqasqa kashan: Noqap wasiyqa sutichasqa kanqa llapan suyukunapaq mañakuna wasi? Ichaqa qankunaqa kutichisqankichis suwakunaraq t'oqonman”.

¹⁸Umalliq paqokunaraq qelqa yachachiqkunapiwan uyarirqanku hinaspataq mashkharqanku imaynata payta tukuchayta. Imaraykuchus paytaqa manchakurqanku, imaraykuchus runakunaraq yachachisqanmanta musphararqanku. ¹⁹Ch'isiña kaqtin llaqtamanta lloqsirqanku.

IÑIYPAQ ATIYNINMANTA

11,20-26 // Mt 21,20-22

²⁰Tutamantaña chayninta purishaspa rikurqanku higos sach'ata saphinkama ch'akisqata. ²¹Pedrotaq yuyarispas payta nirqan:

“Rabí, qhawariy: ñakasqayki higos sach'a ch'akirqapusqa”.

²²Jesusta qutichispa paykunata nirqan:

“Iñiychis Diospi. ²³Cheqaqta niykichis, pichus kay orqota ninqa: ¡Hatariy chaymanta hinaspa wikch'uykukuy qochaman! hinataq sonqonpi mana ishkayaspa ashwanpas inispa nisqan kananta hinaqa ruwakunqa chaypaq. ²⁴Chayrayku niykichis: Iñiychis ña llapa imatapis mañakuspa valikusqaykichista chaskisqaykichistaña hina ruwakunqa

qankunapaq. ²⁵Hinallataq sichus Diosmanta mañakunkichis hinaqa pampachaychis piwanpis cheqninasqa kaspas, hinallataq hanaq pachapi kaq Taytaykichispas huchaykichiskunata pampachanasunkichispaq”.

JESUSPAQ ATIYNINMANTA

11,27-33 // Mt 21,23-27; Lc 20,1-8

²⁷Wakmanta Jerusalenman chayaraqanku; hina templopi purinaqashaqtin chimpahatarqanku payman umalliq paqokuna, qelqa yachachiqkunata kuraqkunapiwan, ²⁸hinataq payta nirqanku:

“¿Ima atiywanmi ruwanki kayta? ¿Pin qosunki kay atiyta kaykunata ruwanaykipaq?”

²⁹Jesusqa paykunata nirqan:

“Noqapis tapullasqaykichistaq ch'ulla tapuyllata, kutichiyaychis hinataq noqapis nisqaykichis ima atiyniywan chaykunatata ruwasqayta. ³⁰¿Juanpaq bautizasqanri hamun hanaq pachamantachu icha runakunamantachu? Kutichiyaychis”.

³¹Paykunaqa yuyaykurqanku paykuna ukhupi nispa:

“Sichus nisunchis ‘hanaq pachamantan’ hinaqa niwasun: ‘¿Imanaqtintaq mana paypi iñirqankichischu?’ ³²Ichaqa ¿nisunman: ‘runakunamantan?’” Llaqta runakunata manchakurqanku imaraykuchus llapankun cheqaqtan Juanta reqsirqanku profetata hina.

³³Hina kutichispa Jesusta nirqanku:

“Manan yachaykuchu”.

Hinataq kutichispa Jesusqa paykunata nillarqantaq:

“Noqapis manan nisqaykichischu ima atiywanchus ruwani chayta”.

SIPIQ LLANK'AQKUNAMANTA RIKCH'ANACHIY

12,1-12 // Mt 21,33-46; Lc 20,9-19

¹²Hina rikch'anachiykunapi paykunata rimayta qallarirqan:

“Huk runa uvas chakrata tapurqan, muyuntinta kanchacharqorqan, t'oqorqan huk cheqasta uvas sarunapaq, sayarichirqan torreta hinaspataq llank'aqkunaman wakiypi qospa ripurqan. ²Uvas oqariy kutipitaq huk kamachita uvas llank'aqkunaman kacharqan uvas llank'aqkunamanta uvas chakraq wakiy rurunkunata chaskimunarpaq. ³Ichaqa hap'irqospa k'upaykurqanku hinaspataq

qatirparimurqanku mana imayoqta.
⁴Wakmanta kachallarqantaq wak kamachita; kaytapis umanta k'irirqoqqanku hinallataq wahach'aykurqanku. ⁵Hina huk kaqta kacharqan, kaytapis sip'irqorqanku. Hina ashkha wakkunata kacharqan, ichaqa hukkunata k'irirqorqanku hukkunatataq wañuchirqanku. ⁶Hina paypaq karqanraq huklla, munasqa churin. Kacharqan qhepataña paykunaman nispa: 'Churiytaqa kasunqaku' nispa. ⁷Ichaqa chay llank'aqkuna paykuna ukhupi ninakurqanku: 'Paymi kaqninkuna chaskiq; haku, sipirqosun hina kaqninkuna noqanchispaq kapunqa'. ⁸Hina payta hap'irqospa sip'irqorqanku hinataq uvas chaqkramanta wikch'umurqanku.

⁹Hinari ¿Imatataq ruwanqa uvas chakrayoq? Hamunqa hinallataq wañuchinqa llank'aqkunata hinaspataq uvas chakrantaqa wakkunaman qopunqa. ¿Icha manachu leerqankichis kay qelqasqata: Wasichaqkunaq wikch'usqan rumiqa tukupun wasi sayachiq rumiman; ¹¹chayqa Apuq ruwasqanmi hinallataq nokaykuq ñawiykupaq musparichiq?"

¹²Hina hap'irqoychiyta munarqanku, ichaqa manchakurqanku llaqta runakunata; imaraykuchus yacharqanku chay rikch'anachiy rimasqan paykunapaq kasqanta. Hinaspataq payta saqerparispa ripurqanku.

IMPUESTO QONAMANTA

12,13-17 // Mt 22,15-22; Lc 20,20-26

¹³Hina fariseokunamanta Herodespaq runankunamantawan hukkunata payman kacharqanku urmachinankupaq paypaq rimasqanwan. ¹⁴Hina chayaspa payta nirqanku:

"Amawt'a, yachaykun cheqaq runa kasqaykita, hinallataq mana pitapis manchankichu imaraykuchus mana qhawankichu runakunaq uyanta ashwanpis yachachinki cheqaqta Diospaq ñanninta. ¿Allinchu Cesarman impuesto qona icha manachu? ¿Qonaykuchu icha manachu qonayku?"

¹⁵Ichaqa Jesusqa ishkay uya kasqankuta yachaspa paykunata nirqan:

"¿Imanaqtinmi wateqachiwankichis? Apamuwaychis huk denario qolqeta qhawaykunaypaq"

¹⁶Paykuna apahatarqanku, hinataq paykunata nirqan:

"¿Piqtan kay uya hinallataq kay suti qelqasqa?"

Paykuna nirqanku:

"Cesarpaqtan".

¹⁷Jesús paykunata nirqan:

"Cesarman qoychis Cesarpaq kaqninta hinallataq Diosmanpis Diospaq kaqninta".

Hinataq paymanta musparirqanku.

WAÑUQKUNAQ KAWSARINANMANTA

12,18-27 // Mt 22,23-33; Lc 20,27-40

¹⁸Hina huk Saduceokuna payman chayamurqanku; paykunaqa ninku manan kawsarimpuy kanchu nispa, hinataq payta tapurqanku:

¹⁹"Amawt'a, Moisesqa noqaykupaq qelqarqan: sichus piqpaq wayqenpas wañunqa warmita saquespa hinallataq mana wawayoq kaspas hinaqa wayqen kasarakanan viudawan hina wayqenman wawata qonanpaq. ²⁰Karqanku qanchis wayqekuna. Hina casarakurqan kuraq kaq ichaqa wañuspa mana wawata saqerqanchu; ²¹ishkay kaq kasarakanan viudawan hinallataq wañupurqan mana wawata saquespa; ahinallatataq kinsa kaqpas. ²²Hina qanchisnintin mana wawata saqerqankuchu. Llapankuq qhepanman wañullarqantaq warmi. ²³Kawsariy p'unchay, maypachachus kawsaripunqaku hinari, ¿Paykunamanta mayqenpaq warmintaq kanqa? Imaraykuchus payqa qanchisninwan kasarasaq karqan".

²⁴Jesusta paykunata nirqan:

"¿Manachu pantankichis chaypi, qelqasqakunata hinallataq Diospaq atiyinta mana reqsispa?". ²⁵Imaraykuchus wañusqakunamanta kawsarimuspaqa manan warmichakunqakuchu nitaq qharichakunqakuchu ashwanpis kanqaku angelkuna hina hanaq pachakunapi.

²⁶Wañusqakunaq kawsarinanmanta ¿Manachu leerqankichis Moisespaq qelqanpi t'anqarmanta qelqasqapi, imaynan Dios payta nirqan: Noqan kani Abrahampaq Diosnin, Isaacpaq Diosnin hinallataq Jacobpaq Diosnin? ²⁷Diosqa manan wañusqakunaq Diosninchu, ashwanpis kawsaqkunaqtan. Nishutan pantankichis".

KURAQ KAQ KAMACHIKUYMANTA

12,28-34 // Mt 22,34-40; Lc 10,25-28

²⁸Hina huk qelqa yachachiq chimpahatarqan; payqa uyariq kasqa paykunaq tapunakusqanta hinallataq yachaq kasqa paykunata allinta kutichisqanta hinaspataq payta tapurqan:

“¿Mayqentaq llapamanta ñawpaq kaq kamachikuy?”

²⁹Jesús kutichirqan:

“Ñawpaq kaqqa kan: Uyariy, Israel: Apu Diosninchisqa kakun ch’ulla Apullan. ³⁰Hina Apu Diosniykita munakunki tukuy sonqoykiwan, tukuy almaykiwan, tukuy yuyayniykiwan hinallatq tukuy kallpaykiwan.

³¹Ishkay kaqqa kaymi: Munankin runa masiykita imaynan qan kikiykita hina. Kaykunamantaqa ashwan hatun wak kamachikuy manan kanchu”.

³²Hina qelqa yachachiqqa payta nirqan:

“Allinmi, Amawt’a, cheqaqtan ninki: payqa ch’ullallan hinallataq paypaq hawanpi mana wak kanchu; ³³hinallataq payta munakuyqa tukuy sonqowan, tukuy yachaywan, tukuy kallpawanpis; hinallataq runa masita munakuyqa kikinta hina ashwanraqmi llipin uywa qonuymanta hinallataq llipin haywaykunamantapas”.

³⁴Hina Jesusqa pay yuyaywan kutichisqanta rikuspa payta nirqan:

“Manan Diospaq kamachiyninmanta karupichu kashanki”.

Hina manañan pipas yanaykurqanchu payta tapuyta.

DAVIDPAQ CHURINMANTA

12,35-37 // Mt 22,41-46; Lc 20,41-44

³⁵Hina Jesusqa templopi yachachishaspa nirqan:

“¿Imanaqtintaq qelqa yachachiqkunari ninku Cristoqa Davidpaq churinmi nispa?”

³⁶Kikin Davidmi Espiritu Santoqa yuyaychasqan nirqan: ‘Apuqa nirqan Apuyta: Paña kinrayniypi tiyaykuy, chakiyki uraman awqaykikunata churanaykama’. ³⁷Kikin Davidmi sutichan Apu nispa. ¿Imaynataq churinri kanman?”

Ashkha runakunataq Jesusta uyarirqanku kusikuywan.

JESÚS K’AMIN QELQA

YACHACHIQKUNATA

12,38-40 // Mt 23,1-36; Lc 20,45-47

³⁸Hina yachachispa paykunata nirqan:

“Karunchakuychis qelqa yachachiqkunamanta. ³⁹Paykunaqa munanku puriyta uraykama p’acharisqa, plazakunapi napaykunata, sinagogapi ñawpaqpi tiyaykuyta hinallataq mast’ay mikhunakunapi ñawpaqpi siriykuyta. ⁴⁰Hinallataq mikhuykapunku viudakunaq kawsayninkunata hinaspataq unay mañakuq tukunku. Chaymi paykunaqa allin huchachasqa kanqaku”.

VIUDAQ APAHATAN

12,41-44 // Lc 21,1-4

⁴¹Hina qolqe churanaq chimpanpi tiyaspa qhawasharqan imaynata runakuna qolqeta churanaman churasqankuta; hina ashkha qhapaqkunaqa ashkhata churaykurqan. ⁴²Hina chayamuspa huk wakcha viuda chimpahataspa churaykurqan ishkay qolqechata nishu pisi valeqllata. ⁴³Hina Jesús yachaqaqninkunata waharispaykunata nirqan:

“Cheqaqtan niykichis, kay wakcha viudaqa churarqan ashwan ashkhatan llapa qolqe churanaman churaqkunamanta. ⁴⁴Imaraykuchus llapanku churarqanku puchullataña; pay ichaqa wakcha kashaspa llapan kaqninta churarqan, tukuy kawsayninta”.

JESÚS RIMAN JERUSALEN THUNIKUNANMANTA HINALLATAQ LLAKIKUNA HAMUNANMANTA

13,1-23 // Mt 24,1-28; Lc 21,5-24

¹³Templopi Jesusqa lloqsirqoshaqtin, yachaqaqninkunamanta huknin payta nirqan:

“Amawt’a, qhawariy, ima hatun rumikuna hinallataq ima hatun wasikuna”.

²Jesús payta nirqan:

“¿Rikunkichu chay hatuchachaq wasikunata? Manan huk rumipis rumi patapi tarikunqachu, llapanmi thunikapunqa”.

³Tiyashaqtintaq Olivos orqo patapi temploq chimpampi Pedro, Santiago, Juan, Andrespiwan payta sapanpi tapuykurqanku:

⁴“Niwayku: ¿Hay’aqtaq chayri kanqa? hinallataq ¿Ima ch’ikutaq kanqa llipin kay imaymanakuna tukukunanpaq?”

⁵Hinataq Jesús qallarirqan paykunata niyta:

“Qhawarikuychis ama pipas q’otonasuykiychispaq; ⁶ashkhan hamunqaku sutiypi nispa: ‘Noqan kani’, hina q’otunqaku ashkha runakunata. ⁷Sichus uyarinkichis maqanakuykunata hinallataq maqanakuykunamanta rimayta hinaqa ama manchakunkichischu, chayqa ukhurimunanpunin, ichaqa manaraqmi tukuchaychu kanqa. ⁸Imaraykuchus huk llaqta sayarinqa wak llaqtaq awqan hina hinallataq huk suyu wak suyuq awqan hina; hallp’a kuyuringa ashkha cheqaspi hinallataq yaraqay kanqa; chayqa kanqa nanaykunaq qallariyllanraqmi. ⁹Qhawarikuychis kikiykichista; qankunata apaykusunkichis sanedrinkunaman hinallataq sinagogakunapi suq’asunkichis hinaspataq ukhurinkichis kamachikuqkunaq hinallataq reykuqaq ñawpaqenpi noqa rayku paykunaman willanaykichispaq. ¹⁰Hina llapan mana Diosta reqsiq llaqtakunapi allin willakuyqa ñawpaqaraq willasqa kanan ¹¹Aysasunkichis apaykuspa hinaqa ama llakipakuychischu ima rimanaykichismanta; ashwanpis chay kikin kutin qosqasuykichista rimaychis. Imaraykuchus manan qankunachu rimankichis, ashwanpas Espíritu Santon. ¹²Huk wayqe wayqenta hap’ichinqa wañunanpaq hinallataq taytapis wawanta; hinallataq wawakunapis sayarinqa taytankuq awqan hina hinaspataq wañuchinqaku. ¹³Hinallataq llapaq cheqnisqanmi kankichis sutiyrayku. Ichaqa pichus chaykuna tukukunankama tahaqqa qespichikunqa. ¹⁴Maypachachus rikunkichis huk p’enqa sarunchaq yanqa diosta mana kanan cheqaspi kaqta hinaqa (Leeqqa hap’iqachun) Judea llaqtapi tarikuqkunaqa ayqerichunku orqokunaman, ¹⁵wasi patapi kashaq ama uraqachunchu nitaq waykuchunchu wasinmanta imallatapis oqariq, ¹⁶chakra patapi kashaqpis ama kutirichunchu qhepaman p’achanta oqariq. ¹⁷Ay onqoq wiksayoq warmikunamanta hinallataq wawata ñuñuqkunamnata chay p’unchaykunapi! ¹⁸Mañakuychis ama chiri p’unchaykunapi kananpaq. ¹⁹Imaraykuchus chaqay p’unchaykunaqa kanqa ñak’ariy manan hayk’aqpis kasqan hina Diospaq kamasqan pacha qallariymanta kunankama manallataq hayk’aqpas kanqañachu hinaqa. ²⁰Hina sichus Apuqa mana p’unchaykunata

pisiyachinmanchu hinaqa manacha pipas qespichikunmanchu, ichaqa paypaq akllasqankuna rayku p’unchaykunata pisiyachirqa.

²¹Sichus mayqenpis nisunkichis: ‘Cristoqa kaypin kashan’, ‘Chaqaypin kashan’ hinaqa aman iñinkichischu. ²²Imaraykuchus ukhurimunqaku llulla Cristokuna hinallataq llulla profetakuna ch’ikukunata hinallataq milagrokunata ruwaspa chaywan q’otonanpaq atispaqa akllasqa runakunatapis.

²³Qankunaqa, arí, qhawariychis, ñan willaykichisña.

RUNAQ CHURINPAQ HAMUNANMANTA

13,24-37 // Mt 24,29-44; Lc 21,25-33

²⁴Chay p’unchaykunapi chay ñak’ariymanta inti tutayanqa, killaq k’anchaynin chinkarinqa, ²⁵ch’askakunapas urmaykamunqa hanaq pachamanta hinallataq hanaq pachapi kaq kallpakunapis thalarikamunqa. ²⁶Hinataq rikunqaku Runaq Churinta phuyukunaq chawpinpi hamuqta ancha kallpayoqta hinallataq gloriayoqta. ²⁷Hina kachanqa angelninkunata hina huñuringa akllasqankunata tawantin suyukunamanta, kay pachaq k’uchunmanta hanaq pachaq k’uchunkama.

²⁸Yachaqaychis higos sach’amanta rikch’anachiyta: K’allma ñuqñuña kashaqtin hinallataq raphinkunapis lloqsimushaqtin riparankichis q’oñi killaq qayllamushasqanta. ²⁹Chay hinallataqmi qankunapas, chaykuna ukhurimuqta rikuspa riparaychis Cristo qayllapiña, punkupiña kasqanta. ³⁰Cheqaqtan niykichis: Manan kay wiñayqa tukukunqachu llapa kaykuna hunt’akunankama. ³¹Hanaq pacha hinallataq kay pachapis tukukunqan ichaqa rimasqaykunaqa manan tukukunqachu. ³²Ichaqa chay p’unchaymanta otaq horamanta manan pipas yachanchu, manan hanaq pachapi kaq angelkunapis nitaq Churipis ashwanpis Taytallan.

³³Qhawariychis, rikch’asqa kaychis imaraykuchus manan yachankischu hayk’aq ratu kananta. ³⁴Imaynan huk karu llaqtata puriq runaqa wasinta saquespa kamachinkunaman atiyta qon, sapankaman ruwananta hinaspataq punkuta qhawaqta kamachin rikch’asqa kananta. ³⁵Chay rayku rikch’asqa kashaychis, imaraykuchus manan

yachankichischu hayk'aq wasiyoq chayamunanta icha chisiyaykuqtin otaq kushka tutata otaq k'anaka wahakuqtin, otaq pacha paqariyta. ³⁶Chhikataq chayamunman qonqay hinaspa tarisunkichisman puñushaqta. ³⁷Qankunaman nisqayta llapanmanmi nini: rikch'arisqa kashaychis".

KAMACHIQKUNA RIMANAKUNKU

14,1-2 // Mt 26,1-5; Lc 22,1-2; Jn 11,45-53

¹⁴Ishkay p'unchaymanta Pascua hinallataq mana poqosqa t'antakunaq p'unchaynin karqan. Hina umalliq paqokuna hinallataq qelqa yachachiqkuna maskhasharqanku imaynata q'otuspa Jesusta hap'iyta hinaspataq wañuchiya. ²Imaraykuchus nirqanku:

"Ama pascua q'ochukuypiqa, runakuna ama ch'aqwarananpaq".

JESÚS BETANIA LLAQTAPI

14,3-9 // Mt 26,6-13; Jn 12,1-8

³Jesús tarikurqan Betania llaqtapi, leq'e onqoq Simonpaq wasinpi. Mesapi sirishaqtin chayamurqan huk warmi huk sumaq q'eropi sumaq chaniyoq nardo q'apay apaykusqa. Chay sumaq q'erota p'ak'irqospa hich'aykurqan uman pataman. ⁴Hina wakinkunataq phiñarikurqanku paykuna ukhupi nispa:

"¿Imapaqtaq kay q'apayta usuchin? ⁵Chay q'apaytaqa qhatunkuman karqan astawanraq kinsa pachak denario qolqepaq wakchakunaman qonapaq".

Hinataq payta kunaykurqanku. ⁶Ichaqa Jesús nirqan:

"Ama hark'aychischu ¿Imanaqtinmi turiyankichis? Ruwan allin ruwayta noqapaq. ⁷Imaraykuchus wakchakunaqa kallanqapuni qankunawan, munaspaqa allin ruwayta atinkichismi paykunapaq ichaqa noqaqa manan qankunawan kashallasaqchu. ⁸Kay warmiqa ruwarqan atisqanta, ñawparin ukhuy q'apachiya p'ampakunaypi. ⁹Cheqaqtan niykichis: Maypichus teqsi muyuntinpi willanqaku allin willakuyta hinaqa kay warmiq ruwasqanta rimallanqakutaq payta yuyarinankupaq".

JUDAS HAP'ICHIN JESUSTA

14,10-11 // Mt 26,14-16; Lc 22,3-6

¹⁰Hinaspa Judas Iscariote, chunka ishkañiyuqman huknin, purirqan umalliq

paqokunaman Jesusta paykunaman qopunanpaq. ¹¹Paykunataq chayta uyarispa kusikurqanku hinaspataq willarqanku qolqe qonankuta; hina pay maskharqan imaynata allin ratupi hap'irgochiya.

JESÚS YACHAQAQNINKUNAPIWAN MIKHUN PASCUA MIKHUYTA

14,12-31 // Mt 26,17-35; Lc 22,7-34; Jn

13,21-30.36-38; 1Cor 11,23-25

¹²Q'ochukuy qallariy p'unchaypi, maypichus mikhuna karqan mana poqosqa t'antakunata, Pascua anejota ñak'aqtinku, yachahaqninkuna payta nirqanku:

"Maypin munanki purispa wakichinaykuta pascua anejota mikhunaykipaq?".

¹³Hina kacharqan yachahaqninkunamanta ishkañiyta hinaspa paykunata nirqan:

"Puriychis llaqtata hina taripasunkichis huk runa, unuta p'uñupi aysashaq. Qhepanta puriychis, ¹⁴maypi waykusqanpi ninkichis wasiyoqta: 'Amawt'an nin: ¿Maypin qorpachawanki Pascuata yachahaqninkunawan mikhunaypaq? ¹⁵Paytaq rikuchisunkichis altos patapi huk hatun wasita, ña mast'asqataña, wakichisqata; chaypin noqanchispaq wakichinkichis".

¹⁶Yachahaqninkuna lloqsispa; llaqtaman chayaykuspa tarirqanku imayna nisqanman hina, hinaspataq Pascua mikhuyta wakichirqanku.

¹⁷Chisiyaykuqtin Jesús chayarqan chunka ishkañiyuqman. ¹⁸Hinaspa mesapi tiyaykuspa mikhushaqtinku Jesúsqa nirqan:

"Cheqaqta niykichis: Qankunamanta huk kaqniykichismi hap'ichiwanaq, noqawan mikhuq".

¹⁹Qallarirqanku llakikuyta hinallataq payta niyta hukmanta huk:

"¿Icha noqachu kani?"

²⁰Paytaq paykunata nirqan:

"Chunka ishkañiyuqman hukninmi, noqawan kushka p'ukupi chulluykuchiymi. ²¹Imaraykuchus Runaq Churinga ripunqan imaynas paymanta qelqasqanman hina, ichaqa ¡Ay chaqay runaq churin hap'ichiq runamanta! Paypaqqa ashwan allincha kanman karqan mana paqarimunam".

²²Mikhushaqtinkutaq t'antata hap'ispa, saminchaspa phasmirqan hinaspataq paykunaman qorqan nispa:

"Hap'iychis, kayqa noqaq ukhuymi".

²³Hina huk q'erotha hap'ispa, Diosman graciasta qospa, paykunaman qorqan, hinaspa llapanku uhaykurqanku chaymanta. ²⁴Hinataq paykunata nirqan:

“Kayqa noqaq yawarniyumi, siminchakuypaq yawarnin, kaytaq hich'asqa kanqa ashkha runakuna rayku. ²⁵Cheqaqta niykichis: Manañan hayk'aqpis uhasaqchu vinota Diospaq kamachiyninpi mosoq vinota uhanay p'unchaykama”.

²⁶Salmokuna takiyta tukuspa lloqsirqanku Olivos orqoman ²⁷Hinataq Jesusqa paykunata nirqan:

“Llapaykichismi mishk'ankichis imaraykuchus qelqasqa kashan: Michiqta k'irisaq hinataq uhakuna ch'eqeripunqaku. ²⁸Ichaqa kawsarimpuspa risaq qankunaq ñawpaqeykichista Galilea llaqtaman”.

²⁹Pedro payta nirqan:

“Llapankuña mishk'aqtinkupas noqaqa manan”.

³⁰Jesusta payta nirqan:

“Cheqaqta niyki: kunan p'unchay, kunan tuta pacha, manaraq k'anqa ishkay kutita wahakushaqtin, qanqa kinsa kutitan mananchawanki”.

³¹Ichaqa payqa ashwan kallpawan rimarqan:

”Mashki qanwanña wañunay kaqtinpas manan mananchasqaykichu”.

Hinallataq llapankupas nirqanku.

JESÚS GETSEMANÍ HUERTAPI MAÑAKUN

14,32-42 // Mt 26,36-46; Lc 22,39-46

³²Hina chayarqanku Getsemaní sutiyuq huk cheqasman, hinataq yachaqaninkunata nirqan:

“Tiyaykuchis kaypi, noqataq mañakusaq”.

³³Hinataq Pedrota, Santiagota hinallataq Juantapis paywan pusarikurqan hinaspa qallarirqan llakikuyta hinallataq ñak'ariyta; ³⁴hina paykunata nirqan:

“Almay sinchi wañuy llakisqan tarikun. Kaypi qhepaychis hinallataq rikch'aychis”.

³⁵Hinataq huch'uyta ñawparispa wikch'ukurqan pampaman hianspataq mañakurqan sichus atikuqtinqa chay hora paymanta karunchakunanta. ³⁶Nirqanmi:

“Abbá, Tayta, qanpaqqa imapis atikuqmi; noqamanta karunchay kay q'erotha. Ichaqa ama noqaq munasqayqa ruwakuchunchu, ashwanpis qanpaq munasqayki”.

³⁷Hina kutimuspa paykunata tarirqan puñushaqta, hina Pedrota nirqan:

“Simón, ¿Puñunkichu? ¿Chhika manachu atinki rikch'ayta huk horallapis?”

³⁸Rikch'aychis hinallataq mañakuychis ama wateqayman urmaykunaykichispaq; Espirituqa qhalichakunmi ichaqa ukhutaq pisi kallpa”.

³⁹Hinaspa wakmanta purispa mañakurqan kasqanta rimaspa. ⁴⁰Wakmantan kutispataq paykunata tarirqan puñushaqta imaraykuchus ñawinkuqa wisq'akuq puñuymanta hinallataq manan yacharqankuchu ima kutichinankuta.

⁴¹Hina kinsa kaq kutitaña kutirimurqan hinataq paykunata nirqan:

“Kunanmantaqa puñuychis hinallataq samaychis, kunanqa ruwasqan, chayamuntaqmi hora, Runaq Churinga hap'ichisqa kanqa huchasapakunaq makinpi. ⁴²¡Sayariychis! ¡Haku! Qayllamushañan noqa hap'ichiq”.

JESUSTA HAP'INKU

14,43-52 // Mt 26,47-56; Lc 22,47-53; Jn 18,3-12

⁴³Chay kikin ratu pacha rimashaqtinraq chayamurqan Judas, chunka ishkayniyoqmanta huknin kaq, paywantaq ashkha runakuna espadakuna hinallataq k'aspikuna apaykusqa; paykunata kachamusqa umalliq paqokuna, qelqa yachachiqkuna kuraqkunapiwan. ⁴⁴Hap'ichiqqa yachachiq kasqa huk ch'ikuta nista:

“Pitachus noqa much'aykusaq, paymi kanqa; hap'iychis hinaspataq apaychis makilla qhawaspas”.

⁴⁵Hina chayaspa kikin ratu pacha Jesusman chimpahataspa nirqan:

“¡Rabí!”

Hinaspataq much'aykurqan. ⁴⁶Hina paykunaqa makinta pay pataman churaykuspa hap'irqorqanku. ⁴⁷Chaypitaq kaqkunamanta huknin espadanta orqospa umalliq paqok kamachinta k'irirqorqan hinaspataq ninrinta qororqorqan. ⁴⁸Hina Jesús paykunata nirqan:

“¿Suwaman hinachu lloqsimunkichis noqa hap'ichiq espadakunantin hinallataq k'aspikunantin? ⁴⁹Sapa p'unchay kasharqani qankuna ukhupi templopi yachachispa, manataq hap'iwarqankichischu. Ichaqa kayqa qelqasqakuna hunt'akunanpaqmi”.

⁵⁰Hinataq payta wikch'uspa llapanku ayqeripurqanku. ⁵¹Huk wayna paypaq

qhepanta purisharqan, huk qatanallawan q'ala ukhunata p'istuspa hinataq paytaqa hap'irqollarqankutaq; ⁵²ichaqa pay qatanata saquespa ayqerirqan q'ala pacha paykunamanta.

JESÚS SANEDRIN HUÑUNAKUYPAQ ÑAWPAQENPI

14,53-65 // Mt 26,57-68; Lc 22,54-55.63-71; Jn 18,13-14.19-24

⁵³Hina Jesusta aparqanku umalliq paqoman; hina paywan llapan umalliq poqokuna, kuraqkuna, qelqa yachachiqkunawan huñukurqanku. ⁵⁴Pedrotaq karullanta paypaq qhepanta purirqan umalliq paqoq wasin ukhukama, hina tiyasharqan kamachikunawan kushka nina qayllapi q'oñikuspa. ⁵⁵Umalliq paqokuna hinallataq Sanedrinpi llapan huñuqkuna mashkharqanku huk willakuyta Jesusmanta payta wañuchinankupaq. Ichaqa mana tarirqankuchu. ⁵⁶Imaraykuchus ashkha llullakuspa willakurqanku paymanta, ichaqa willakusqakunaqa mana kasqanchu karqan. ⁵⁷Wakinkunataq sayarispá llullakuspa willakurqanku paymanta nispa:

⁵⁸“Noqayku payta uyariyku niqta: ‘Noqa kay makiq ruwasqan templota thunisaq hinaspataq kinsa p'unchaypi wakta, mana makiq ruwasqanta hatarichisaq’”.

⁵⁹Ichaqa willakusqanku manan kasqanchu karqan. ⁶⁰Umalliq paqoqa chawpipi sayaykuspa payta tapurqan nispa:

“¿Manachu imatapas kutichinki? ¿Imatan kaykuna willakunku qanmanta?”

⁶¹Ichaqa payqa ch'inlla karqan manataq imatapis kutichirqanchu; wakmanta umalliq paqoqa payta tapurqan nispa:

”¿Qanchu kanki Cristo, Saminchasqaq Churin?”

⁶²Jesustaq nirqan:

“Noqan kani, hinataq rikunkichis Runaq Churinta tiyashaqta atiyuniyoq Diospaq paña makinpi hinallataq hanaq pacha phuyuwan hamushaqta”.

⁶³Umalliq paqoqa p'achankunata llik'irparispa nirqan:

“¿Imapaqñataq munanchis willakuqkunata?”

⁶⁴Uyarishankichis Diosmanta asikusqanta. ¿Ima ninkichismi?”

Hina llapan paykuna huchacharqanku wañunanpaq huchayoq kasqanta. ⁶⁵Hina wakinkuna thoqahatayta qallarirqanku. Uyanta

ch'uwirqorqanku hinallataq saqmanaqarqanku nispa:

“Waturiy”.

Kamachikunaqa ch'aqlanaqaspa payta chaskirqanku.

PEDRO JESUSTA MANANCHAN

14,66-72 // Mt 26,69-75; Lc 22,56-62; Jn 18,15-18.25-27

⁶⁶Pedro ura patiopi kashaqtin umalliq paqoq kamachikunamanta huk warmi chayamurqan.

⁶⁷Pedrota q'oñikushaqta rikuspa, payta qhawahataspa nirqan:

“Qanpis Nazareno Jesuswan kasharqanki”.

⁶⁸Payqa mananchakurqan nispa:

“Manan yachanichu, nitaqmi hap'iqanipaschu imata nisqaykita”.

Hina lloqsirqan hawaman, hatun punkuman. Hina k'anqa wahakurqan. ⁶⁹Ichaqa kamachi warmi payta rikuspa wakmanta chaypi kaqkunata qallarirqan niyta:

“Kayqa paykunamantan”.

⁷⁰Payqa wakmanta mananchakurqan. Huk ratumanta chaypi kaqkunaqa wakmanta nillarqankutaq Pedrota:

”Cheqaqtan paykunamanta kanki, imaraykuchus Galileon kanki”.

⁷¹Paytaq qallarirqan ñakayta hinallataq Diosta aysariyta:

”Manan reqsinichu kay nisqaykichis runataqa”.

⁷²Kikin ratu pacha ishkaq kaq kuti k'anqa wahakurqan. Hina Pedroqa yuyarirqan Jesuspaq nisqanta: ”Manaraq k'anqa ishkaq kutita wahakushaqtinmi qanqa mananchawanki kinsa kutitaña”. Hinataq waqayta qallarirqan.

JESUS PILATOQ ÑAWPAQENPI

15,1-15 // Mt 27,1-2.11-26; Lc 23,1-5.13-25; Jn 18,28-19,16

¹⁵¹Kikin ratu, pacha paqariyta, umalliq paqokunaqa kuraqkunawan, qelqa yachachiqkunawan, llapan sanedriwanpis rimanakurqanku. Hina Jesusta watarqospa aparqanku hinaspataq Pilatoman qopurqanku.

²Pilatoqa payta tapurqan:

“¿Qanch kanki Judiokunaq reynin?”

Payqa kutichispa payta nirqan:

“Qanmi ninki”.

³Hina umalliq paqokunaqa payta ashkhata huchacharqan. ⁴Pilato wakmantan tapurqan nispa:

“¿Manachu imatapas kutichinki? Qhawariy, imaymanamantan huchachasunkiku?”

⁵Ichaqa Jesús manaña imatapis nirqanchu; chay rayku Pilatoqa muspharirqan.

⁶Sapanka Pascua q'ochukuy p'unchayapi, Pilatoqa paykunaman kacharillaqpuni kaq huk carcelpi hap'ichisqa kaq runata pitachus mañaqku chayta. ⁷Huk Barrabás sutiyoq tarikurqan hap'ichisqa ch'aqwachiqkunapiwan; paykunaqa ch'aqwaypi wañuchisqaku. ⁸Hina llaqta runakuna seqaspa qallarirqanku mañakuyta pay paykunaman ruwasqanman hina. ⁹Pilatoqa paykunata kutichirqan nispa:

“Munankichischu judiokunaq reyninta kacharinayta?”

¹⁰Imaraykuchus yacharqan umalliq paqokuna payta mana allinta qhawaspa hap'ichisqankuta. ¹¹Hina umalliq paqokunaqa llaqta runakunata ch'aqwachirqanku Pilato Barrabasta kacharinanpaq. ¹²Pilatoqa wakmanta kutischispa paykunata nirqan:

“¿Imanasaqtaq sutichasqaykichis Judiokunaq Reynintari?”

¹³Paykunaqa wakmanta qaparirqanku:

“¡Chakatay!”

¹⁴Pilatoqa paykunata nirqan:

“¿Ima mana allintan ruwarqan?”

Ichaqa paykuna astawan kallpawanraq qaparirqanku:

“¡Chakatay!”

¹⁵Pilatoqa llaqta runakunata kasuyta munaspa kacharipurqan Barrabasta; ichaqa Jesustataq suq'aykuchispa qopurqan chakatasqa kananpaq.

SINCHIKUNA JESUSTA ASIPAYANKU

15,16-20 // Mt 27,27-31; Jn 19,2-3

¹⁶Sinchikuna apaykurqanku patio ukhuman, kamachiqpaq wasinman, hinaspa waharqanku llapan sinchikunata. ¹⁷Hina puka kapawan p'achaykuchirqanku hinataq khiskamanta coronata simp'arqosqa umanman churaykurqanku. ¹⁸Hina qallarirqanku napaykuyta:

“¡Napaykuykikun, judiokunaq reynin!”

¹⁹Hina p'anarqanku umanta toqorowan thoqhatarqanku, qonqoriykukuspa

yupaycharqanku. ²⁰Asipayayta tukuspa, puka kapata qechurqanku, paypaq p'achanta churaykurqanku hinaspataq aparqanku hawaman chakatanankupaq

JESUSTA CHAKATANKU

15,21-32 // Mt 27,32-44; Lc 23,26-43; Jn 19,17-27

²¹Hina huk chayninta puriq runata, Cirenemanta Simonta, payqa Alejandroq hinallataq Rufoq taytan, pichus kutimusharqan chakramanta, kamachirqanku Jesuspa cruzninta q'epinanpaq. ²²Hina aparqanku Gólgota cheqasman, chayqa t'ikrakun 'Calavera cheqas'. ²³Chaypi qorqanku vinota mirrawan chharqosqata, paytaq mana hap'irqanchu. ²⁴Hina chakatarqanku hinaspataq p'achankunata rakinakurqanku watuypi watuchinakuspa paykunamanta pis imata apanankupaq.

²⁵Esqon horas tutamanta hina karqan chakatasqanku. ²⁶Qelqasqa karqan chaytaq nirqan imamanta wañusqanta, qelqasqa karqan: 'Judiokunaq reynin'. ²⁷Hina paywan kushkata chakatarqanku ishkay suwakunata, hukta paña makinpi huk kaqtataq lloq'e makinpi. ²⁹Chayninta puriqkunataq umankuta waymirispa wahach'arqanku nispa:

“¡Ah!. Qan, templota thunispa kinsa p'unchaypi hatarichiy atiqqa, ³⁰qan kikiykita qespikuy cruzmanta uraqamuspa”.

³¹Kaqlлатаq umalliq paqokunapis paykuna ukhupi asipayaspa qelqa yachachiqkunawan nirqan:

“Waqkunatataq qhespichirqan, kikintataq mana atinchu qhespikuyta. ³²chay Cristo, chay Israelpaq reynin, kunan uraqamuchun cruzmanta rikunanchispaq hinataq iñinanchispaq”.

Hinallataq paywan kushka chakatasqa kaqkunapis payta wahach'arqanku.

JESÚS WAÑUN

15,33-41 // Mt 27,45-56; Lc 23,44-49; Jn 19,28-30

³³Kushka p'unchay chayaykamuqtin llapantin pacha tutayarqapurqan kinsa horas tardekama. ³⁴Chay kinsa horaspitaq Jesús qaparirqan kallpawan:

“Eloí, Eloí, ¿Lemá sabactani?”

Chayqa t'ikrasqa nin: “Diosniy, Diosniy, ¿imapaqmi wikch'urpariwanki?”

³⁵Wakin chaypi kaqkuna uyarispa nirqanku:
“Eliastan wahashan”.

³⁶Huk phawarispá thantaman k'arku vinota hunt'achirqan hinaspataq huk toqoroq puntanman churaykuspa uhachirqan, nispa:

“Hina kashachun, qhawasun icha Elías hamunqa pay apaqaq”.

³⁷Jesustaq kallpawan qaparispá samaqarqapurqan.

³⁸Hina temploq cortinan llik'irparikapurqan ishkaيمان, wichaymanta urayman; ³⁹Umalliq sinchitaq, paypaq ñawpaqenpi kashaq kaq, ahinata samaqarqosqanta rikuspa nirqan:

“Cheqaqtapunin kay runaqa kasqa Diospaq churin”.

⁴⁰Kallarqantaq warmikunapis, karullamanta qhawamuspa, paykuna ukhumanta karqanku María Magdalena, sullk'a Santiagoq hinallataq Joséq manan María hinallataq Salomé.

⁴¹Paykunaqa Jesuspaq qhepanta purirqanku hinallataq servirqanku Galileapiraq kashaqtin. Kashallarqankutaq wak ashkha warmikunapis, paykunaqa seqamuq kasqaku paywan Jerusalénman.

JESUSTA P'AMPAYKAPUNKU

15,42-47 // Mt 27,57-61; Lc 23,50-55; Jn 19,38-42

⁴²Ch'isiyaykushaqtinña, wakichina, sábadóq wísperan kaqtin, ⁴³chayamurqan Arimateamanta kaq Joséq, payqa karqan Sanedrín huñunakuymanta allin qhawasqa runa, paypis suyashallarqantaqmi Diospaq kamachiyninta. Yanaykuspa Pilotoman waykurqan hinaspataq Jesuspaq ukhunta mañakapurqan. ⁴⁴Pilatoqa muspharirqan Jesuspaq ña wañusqantaña hinaspa umalliq sinchita waharispá tapurqan sichus ña wañusqanta. ⁴⁵Hina umalliq sinchimanta yachaspa ayata apahatarqan Joseman. ⁴⁶Hina huk qatanata rantispa apaqaspa cruzmanta p'istuykurqan qatanapi hinataq qaqapi t'oqosqa aya p'ampanaman churaykurqan hinaspataq aya p'ampanaq punkunman rumita suchuykuchirqan. ⁴⁷María Magdalena hinallataq María, Joséq maman rikurqanku maypichus churaykusqankuta.

JESÚS KAWSARIMPUN

16,1-8 // Mt 28,1-8; Lc 24,1-12; Jn 20,1-10

¹⁶Sábadó p'unchaypaq qhepanta, María Magdalena, María, Santiagoq maman,

hinallataq Salomé rantirqanku q'apaykunata purispa hawinankupaq. ²Hina pacha tutata semana qallariy p'unchayta chayarqanku aya p'ampanaman inti lloqsirqamuqtin. Hinaqa ninakurqanku:

³“¿Pitaq suchuchipuwasun aya p'ampanaq punkunmanta rumitari?”

⁴Ichaqa qhawarispá rikurqanku rumitaqa suchuchisqataña, chayqa karqan nishu hatunmi. ⁵Hina aya p'ampanaman waykuspa rikurqanku huk waynata paña makipi tiyashaqta, yuraq unkuwan p'achasqata, hinataq mancharikurqanku. ⁶Payqa paykunata nirqan:

“Ama mancharikuychischu. Jesusta maskhashankichis, Nazarenotan, chakatasqa kaqtan; kawsarimpunmi; manan kaypi kanchu; qhawaychis may cheqaspi churaykusqankuta. ⁷Ichaqa puriychis hina niychis yachaqninkunata hinallataq Pedrota: ‘Ñawparishasunkichisña Galileaman, chaypin rikunkichis payta, imayna nisqasuykichisman hina”.

⁸Hina lloqsirqospa aya p'ampanamanta ayqerirqanku. Imaraykuchus qhatataypaq muspaypaqpis hap'isqan karqanku hinaqa manan imatapis nirqankuchu pimanpis, imaraykuchus manchasqa tarikurqanku.

JESÚS RIKUCHIKUN YACHAQAQKUNAMAN

16,9-20

⁹Jesús tutamanta, semana qallariy p'unchaypi kawsarispá, ñawpaqta ukhurirqan María Magdalenaman, pimantachus qanchis saqramunata qarqorqan. ¹⁰Chayqa purispa willarqan pikunachus Jesuswan kushka kaqku chaykunaman, paykunaqa llakisqa kasharqanku hinallataq waqasharqanku. ¹¹Chaykunataq paypaq kawsashasqanta hinallataq warmiq rikusqanta uyarispa mana iñirqankuchu.

¹²Chaymanta Jesusqa rikuchikurqan wak rikch'aypi ishka yachaqninkunaman campota purishaqtinku. ¹³Chaykunaqa purispa willallarqankutaq wakinkunaman, ichaqa manallataqmi paykunatapis iñirqankuchu.

¹⁴Qhepataña Jesusqa rikuchikurqan chunka hukniyoqtinman pikunachus mesapi tiyarasharqanku hinaspataq k'amiykurqan paykunaqa mana iñisqankuta hinallataq rumi sonqo kasqankuta imaraykuchus payta

kawsarimpusqata rikuqkunata mana
iñirqankuchu. ¹⁵Hinataq paykunata nirqan:

“Teqsi muyuntinta purispa allin willakuyta
llapa kamasqakunaman willamuychis. ¹⁶Pichus
iñispa bautizachikuqqa qespikunqa, ichaqa
pichus mana iñiqqa huchachasqa kanqa ¹⁷Hina
kay ch’ikukunan yanapanqa iñiqkunata:
Sutiypi saqrakunata qarqonqaku, mosoq
simikunapi rimañaku, ¹⁸makinkuwanmi
mach’aqwakunata hap’inqaku hinallataq
sichus ima miyutapis uhanqaku hinaqa manan
k’irinqachu, makinkuta onqosqakuna pataman
churanqaku hina alliyanqaku”.

¹⁹Ahina, arí, Apu Jesusqa paykunata
rimaspa hanaq pachaman oqarisqa karqan hina
Diospaq paña makinpi tiyaykurqan.
²⁰Chaykunataqmi lloqsispa willarqanku
hinantinpi, Aputaq yanaparqan hinallataq
rimayta cheqaqcharqan ch’ikukunata
ruwasqankuwan.

Palestina en tiempos de Jesús

Congregación de los Sagrados Corazones
Provincia del Perú